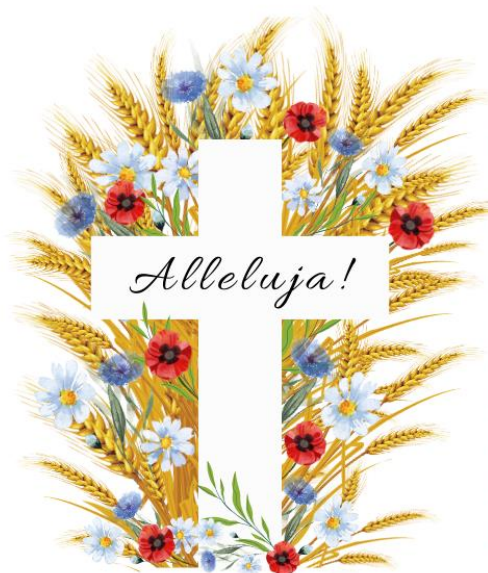

*Mieście odwagę:
Jam zwyciężył świat!
J 16,33*

Drodzy Przyjaciele,

Chrystus zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał! Alleluja!

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy Wam, aby przeżywanie pamiątki zwycięstwa Jezusa Chrystusa nad śmiercią na krzyżu wzmocniło Was i dodało odwagi.

Życzymy dobrych i twórczych postaw w relacjach rodzinnych, wśród przyjaciół, w miejscu pracy i w działalności prospołecznej. Życzymy zdrowia i pomyślności.

Błogosławionych Świąt!

Wielkanoc 2024

SPIS TREŚCI

Wiosna pod znakiem protestów rolniczych i migrantów – Maria Sapor

Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”

- Komunikat z posiedzenia Prezydium KSN w dn. 29.02.2024
- Komunikat z posiedzenia Rady KSN w dn. 01.03.2024
- III Forum Uczelni i Instytutów Polskich
- Apel Rady KSN i nadesłane stanowiska w sprawie poparcia protestu rolników

Ze strony Komisji Krajowej NSZZ „S”

- „Solidarność” popiera protest rolników
- Stanowisko Prezydium KK NSZZ „S” ws. przywrócenia 5% stawki VAT na podstawowe produkty spożywcze

Ze strony MNiSW

- NCBiR ponownie pod nadzorem Ministerstwa NiSW
- Posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniu 22 lutego 2024 r.
- Posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniu 7 marca 2024 r.

Wzrost wynagrodzeń od 1 stycznia 2024 roku – Bogusław Dołęga

Porady prawne

- Rola związku zawodowego w procesie oceny okresowej pracowników uczelni - Paweł Sobotko

Rocznice

- Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- Obchody 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Gdańsku
- 56. rocznica wydarzeń Marca 1968
- 24. Ogólnopolska Droga Krzyżowa Ludzi Pracy
- 19. rocznica śmierci św. Jana Pawła II
- „Tygodnik Solidarność” ma 43 lata
- 14. rocznica katastrofy smoleńskiej
- 84. rocznica Zbrodni Katyńskiej

Modlitwa za Polskę - ks. Jerzy Popiełuszko

- Homilia – Msza Święta za Ojczyznę 31.10.1982 r.

Nadesłane przez Czytelników

- Fotorelacja z wydarzeń w Polsce

Wspomnienie zmarłych Kolegów

- Krzysztof Schmidt-Szałowski – Irena Gronowska
- Jadwiga Staniszkis

Wielkie kłamstwo kryzysu klimatycznego służy wskrzeszeniu socjalizmu – Wojciech Pillich

Trochę historii...

- Zbigniew Błęszyński (mój ojciec) cz. III – Tomasz Błęszyński

Z cyklu wędrówki po świecie

- Zachodnia Islandia – Antoni Winiarski

Wybrane wydarzenia – Ewa Sobieszczarska

Wiosna pod znakiem protestów rolniczych i migrantów

Protest rolników

Niemal od początku roku w Polsce i w Europie trwają protesty rolników, którzy blokują przejścia graniczne, liczne drogi, odwiedzają biura poselskie. Polscy rolnicy okupowali nawet Ministerstwo Rolnictwa. Opuścili, po obietnicy spotkania z Premierem D. Tuskiem. Jak na razie, do spotkania z Premierem nie doszło. Uważają, że zostali oszukani. Kolejny termin spotkania 11 kwietnia został przesunięty na 14 kwietnia. Rolnicy chcą rozmawiać o mechanizmach realizacji rolniczych postulatów.

Ten ogólnoeuropejski konflikt wydaje się być trudny do rozwiązania, bo wymagałoby to odejścia od tak zwanego Zielonego Ładu forsowanego przez władze Unii Europejskiej.

Głównym hasłem protestów rolniczych jest wycofanie Zielonego Ładu, wstrzymanie napływu towarów rolno-spożywczych z Ukrainy oraz innych krajów pozaeuropejskich, które nie spełniają europejskich norm jakościowych.

Rolnicy domagają się realizacji swoich postulatów i zapowiadają dalsze protesty jeśli Rząd nie przystąpi do konkretnych rozmów.

Zaobserwować można duże poparcie społeczne protestów rolniczych. W wielu miastach planowane są marsze poparcia protestu rolników.

Duży protest rolników odbył się w Warszawie 6 marca br., który niestety zakończył się bezpodstawną, brutalną akcją policji, jak w czasach stanu wojennego.

Protesty rolników trwały nieprzerwanie w marcu i kwietniu. Rolnicy protestowali także pod biurami posłów i senatorów.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” ogłosiła 10 maja protest w Warszawie pod hasłem „Precz z Zielonym Ładem”. Do protestu dołączyła się „Solidarność” Rolników Indywidualnych oraz Prawo i Sprawiedliwość.

Liczne Komisje uczelniane podjęły stanowiska popierające protest rolników i wzywające Rząd do odstąpienia od wprowadzania Zielonego Ładu. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” obradująca w Łodzi wystosowała Apel popierający protest rolników.

Pakt migracyjny

Ostatecznie 12 kwietnia Parlament Europejski przyjął pakt migracyjny. Unia Europejska narzuca ten pakt Europie. Większość Polaków jest przeciwna relokacji emigrantów. Rosną też nastroje antyemigranckie.

Parlament Europejski 10 kwietnia 2024 r. przyjął dziesięć aktów prawnych, które mają zreformować politykę migracyjną. Pakt zakłada jednolitą, europejską politykę azylową, nowe zasady kwalifikowania do uzyskania ochrony międzynarodowej oraz tzw. mechanizm solidarnościowy. Podkreślić należy, że mechanizm solidarnościowy jest obowiązkowy („obowiązkowa solidarność” ?), co nie jest jednoznaczne z obowiązkową relokacją migrantów. To oznacza, że każdy kraj będzie miał wybór między przyjęciem migrantów a kontrybucją finansową w wysokości 20 tys. euro za jednego nieprzyję-

tego migranta oraz wsparciem operacyjnym. Niestety, to nie oznacza, że Polska będzie miała wybór. To jest narzucenie przez UE rozwiązania, na które większość społeczeństwa polskiego się nie zgadza. Zielone światło dla paktu wyraziła większość europosłów, w tym europosłowie z Polski – np. Leszek Miller, Włodzimierz Cimoszewicz. Od głosu wstrzymali się Róża Thun, Bogusław Libaradzki, Marek Belka, Robert Biedroń i Łukasz Kohut. Podkreślić należy, że pakt migracyjny został przyjęty tylko dzięki europosłom, którzy oddali głos wstrzymujący się.

Podczas głosowania na trybunach obecni byli aktywiści próbujący sprzeciwić się przyjęciu paktu. Rozwinęli na trybunach transparent „Ten pakt zabija” (This pact kills).

Przypomnieć należy, że Premier Tusk, już w 2015 roku dążył do wprowadzenia paktu migracyjnego, grożąc Polsce wielkimi karami pieniężnymi za nieprzyjęcie migrantów.

W czerwcu odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego. Zarówno polityka klimatyczna, jak i migracyjna będą odgrywały dużą rolę w kampanii wyborczej we wszystkich krajach członkowskich UE.

W naszych rękach jest nasza przyszłość!

Maria Sapor

Precz z Zielonym Ładem!

NSZZ „Solidarność” w ramach sprzeciwu wobec agresywnej polityce klimatycznej wdrażanej przez Unię Europejską, postanowiła zorganizować wielką manifestację pod hasłem: „Precz z Zielonym Ładem”. Odbędzie się ona **10 maja 2024 roku w Warszawie**. Zaczynamy na **placu Zamkowym o godz. 12.**

Zachęcamy do:

- śledzenia przygotowań do protestu i relacji z samego wydarzenia na:
  - stronie: www.preczzzielonymladem.pl
  - w naszych mediach: www.tysol.pl i „Tygodniku Solidarność”
  - na naszych profilach w mediach społecznościowych: na portalu X.COM oraz na FACEBOOKU

- oglądania i rozpowszechniania naszych materiałów, a także tworzenia własnych, z użyciem hashtagu:

#PreczZielonymŁadem

- dzielenia się naszymi dotychczasowymi spotami:
<https://fb.watch/rngoLnDHFG/>
<https://fb.watch/rngr6LXDT4/>
<https://fb.watch/roM1uWzb7z/>

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ

NSZZ RI
SOLIDARNOŚĆ

TYGODNIK
SOLIDARNOŚĆ

tysol.pl

DZIAŁANIA

KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Komunikat z posiedzenia Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” posiedzenie w systemie hybrydowym, 29.02.2024 r.

W posiedzeniu Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 11 członków Prezydium, 5 członków Komisji Rewizyjnej, w tym Przewodniczący oraz dwie pracownice biura KSN. Posiedzenie odbyło się w systemie hybrydowym – 4 osoby obecne były w biurze KSN w Warszawie.

Podstawowe sprawy poruszane na posiedzeniu Prezydium dotyczyły:

1. Sprawozdania z wykonania budżetu w 2023 roku - skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła informację o wykonaniu budżetu w roku 2023. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. Tadeusz Kolenda przedstawił protokół z kontroli budżetu z końcowym wnioskiem o przyjęcie sprawozdania. Prezydium podjęło uchwałę rekomendującą Radzie przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu Sekcji w roku 2023.
2. Preliminarza wpływów i wydatków na rok 2024 - skarbnik KSN kol. M. Sapor oraz Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki przedstawili propozycję preliminarza w zakresie wpływów i wydatków w 2024 roku. Dyskutowano działalność finansową Sekcji, w tym wysokość wpływów ze składek członkowskich z organizacji należących do Sekcji oraz regularność – obligatoryjność ich opłacania przez organizacje zrzeszone w KSN. Skarbnik M. Sapor przedstawiła zapotrzebowanie na środki finansowe zgłoszone przez komisje problemowe w związku z prowadzoną działalnością. Przewodniczący zaproponował korekty w zakresie zmniejszenia wydatków poszczególnych komisji oraz zaapelował o aplikowanie do różnych gremiów o środki na dofinansowanie działalności statutowej i szkoleniowej. Prezydium podjęło uchwałę dotyczącą rekomendacji preliminarza wpływów i wydatków na rok 2024 Radzie KSN.
3. Nowelizacji ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – kol. M. Kisilowski poinformował, że odbyło się kilka spotkań z przedstawicielami Ministerstwa w sprawie zmian w ustawie PSWiN. KSN ma przygotowane propozycje zmian wraz z uzasadnieniem, które należy uaktualnić. Podstawowym punktem zmian w Ustawie powinno być przywrócenie samorządności akademickiej w uczelniach. Z bieżących problemów dotyczących nowelizacji PSWiN to zmiana zasad ewaluacji dyscyplin oraz wprowadzenie w skład RGNiSzW trzeciego przedstawiciela związków zawodowych.
4. Liczebność Sekcji – sekretarz KSN kol. M. Sawicki przedstawił informację o liczebności członków zrzeszonych w organizacjach należących do KSN. Obowiązkiem statutowym każdej organizacji jest przesłanie do Sekcji ankiety informacyjnej o liczebności organizacji na dzień 31 grudnia minionego roku. Wiele komisji nie przesłało jeszcze takiej informacji, a ma to ścisły związek z wysokością odpisu 2% otrzymanego z Komisji Krajowej NSZZ „S”.

5. Podwyższenie wynagrodzeń od 1 stycznia 2024 r. – ukazał się Komunikat Ministra Nauki o środkach finansowych na podwyższenie wynagrodzeń pracowników uczelni publicznych. Szczegółowe informacje zostaną przekazane na posiedzeniu Rady KSN.

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

**Komunikat z posiedzenia Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
posiedzenie w trybie hybrydowym, 01.03.2024 r.
Warszawa**

W posiedzeniu Rady KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 27 członków Rady, w tym 8 osób on-line, 3 członków Komisji Rewizyjnej, w tym 1 osoba on-line, oraz 2 pracownice biura KSN i 2 gości. Posiedzenie odbyło się w siedzibie KK NSZZ „S” w Warszawie na ul. Prostej oraz częściowo zdalnie. Tematy podejmowane podczas obrad:

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu w 2023 roku - skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła informację o wykonaniu budżetu w roku 2023 r. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. Tadeusz Kolenda przedstawił protokół z kontroli budżetu z końcowym wnioskiem o przyjęcie sprawozdania. Rada podjęła uchwałę o przyjęciu sprawozdania z wykonania budżetu Sekcji w roku 2023.
2. Preliminarz wpływów i wydatków na rok 2024 - skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła propozycję preliminarza w zakresie wpływów i wydatków na rok 2024. Omówiła poszczególne pozycje preliminarza. Podkreśliła, że maleją dotacje z Komisji Krajowej dla Sekcji Nauki ze względu na malejącą liczbę członków zrzeszonych w KSN. Skarbnik kol. M. Sapor poinformowała o korektach wydatków zgłoszonych przez komisje problemowe, a dokonanych podczas posiedzenia Prezydium. Przewodniczący zaapelował do przewodniczących komisji problemowych o aplikowanie do różnych gremiów o środki na dofinansowanie działalności statutowej i szkoleniowej.

Rada podjęła uchwały w sprawie: składek afiliacyjnych do organizacji międzynarodowej EI-ETUCE, wykorzystania dotacji z KK dla KSN, w sprawie finansowej gratyfikacji dla członków Prezydium oraz innych osób, które wykazują się dużą aktywnością i reprezentują KSN na różnych spotkaniach. Rada podjęła uchwałę o przyjęciu preliminarza na rok 2024.

3. Informacja o zwiększeniu wynagrodzeń pracowników od 1 stycznia 2024 r. – Przewodniczący KSN poinformował, że ukazał się Komunikat Ministra Nauki o zwiększeniu wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego przyznanych na rok 2024. Przyznane środki finansowe przeznaczone są na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych wszystkich pracowników uczelni publicznych. Przypomnieć należy, że kwoty zwiększeń subwencji naliczone są w odniesieniu do wynagrodzeń na 31.12.2022 r. W tych kwotach są również środki na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników, których wynagrodzenia były niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące od 1 stycznia 2024 r. (4 242 zł) oraz na wszystkie pochodne

od wynagrodzeń. Niektóre uczelnie podpisały już porozumienia w sprawie podziału środków na podwyższenie wynagrodzeń. Przewodniczący KSN poprosił o przesyłanie podpisanych porozumień do biura KSN. Na podstawie tych porozumień, KSN będzie miała możliwość przeanalizowania wykorzystania w uczelniach środków przeznaczonych na podwyższenie wynagrodzeń.

4. Sprawa akcji protestacyjnej – od 2021 r. w KSN trwa akcja protestacyjna, która dotyczy podwyższenia wynagrodzeń o 30%, które miały być zrealizowane w latach 2018-2021, odniesienia wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym w stosunku do średniego wynagrodzenia krajowego, systemowego zwiększenia nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe. Tylko jeden z postulatów KSN został częściowo zrealizowany. Przewodniczący zaproponował zawieszenie akcji protestacyjnej. Po dyskusji, Rada postanowiła nie zawieszać akcji protestacyjnej. Dyskusja na ten temat została odłożona do czasu rozdziału bieżących podwyżek i przeanalizowania ich przeprowadzenia w poszczególnych uczelniach.
5. Sprawy nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – kol. Bogusław Dołęga poinformował, że toczą się rozmowy dotyczące nowelizacji zmian w ustawie PSWiN. Planowana nowelizacja ustawy nie ma dotyczyć zmian zasadniczych, ma dotyczyć natomiast zmian punktowych, lokalnych. Różne gremia, w tym RGNiSzW przygotowują swoje propozycje zmian. KSN też ma już częściowo przygotowane proponowane zmiany Ustawy. Przewodniczący zwrócił się do przedstawicieli uczelni i instytutów badawczych o nadsyłanie propozycji zmian wg schematu, w którym zwykle KSN przedstawia swoje propozycje do ministerstwa. Kol. M. Kisilowski zaproponował, aby KSN, w najbliższym czasie opracowała zmiany zasadnicze np. dotyczące ustroju uczelni. Dotyczy to również Instytutów PAN.
6. Sprawy Instytutów Badawczych i PAN – kol. Justyna Piwowońska oraz zaproszony gość, przedstawiciel Instytutów, kol. Waldemar Kiszczak poinformowali, że pod koniec stycznia zostało zorganizowane spotkanie, w wyniku którego przedstawiciele instytutów przygotowali pismo do Prezesa Rady Ministrów, Ministra NiSW oraz do odpowiednich Ministrów resortowych (Rolnictwa, Zdrowia, Rozwoju), aby w Ustawie o instytutach zawrzeć zapis o konieczności przekazywania instytutom subwencji na wynagrodzenia. Pismo w tej sprawie zostanie przesłane także do Rady Dialogu Społecznego i Komisji Krajowej NSZZ „S”. W instytutach PAN są bardzo niskie wynagrodzenia i dlatego są braki kadrowe i tworzy się luka pokoleniowa.
7. Komunikaty:
  - a) Przewodniczący KSN D. Szczukocki poinformował, że w dniach 12-14 kwietnia 2024 r. planowane jest zorganizowanie Forum Uczelni i Instytutów Polskich w Łodzi, połączone z posiedzeniem Prezydium i Rady KSN. Przedstawiciel instytutów badawczych zaproponował, aby również instytuty zostały włączone do nazwy Forum. Organizatorami Forum są wszystkie łódzkie uczelnie wyższe.
  - b) Kol. K. Pszczółka poinformował, że w 2024 roku planowane są kolejne szkolenia, które będą dotyczyły między innymi dyskryminacji i asertywności w kontaktach z pracodawcą.
  - c) Liczebność Sekcji – sekretarz KSN kol. M. Sawicki przedstawił informację o liczebności członków zrzeszonych w organizacjach należących do KSN. Obowiązkiem statutowym

każdej organizacji jest przesłanie do Sekcji ankiety informacyjnej o liczebności organizacji na dzień 31 grudnia minionego roku. Wiele komisji nie przesłało jeszcze takiej informacji, a jest to obowiązek wynikający z Uchwały KK, a także ma to ścisły związek z wysokością odpisu 2% otrzymanego z Komisji Krajowej NSZZ „S”.

- d) Kol. Małgorzata Kaczyńska poinformowała, że zespół redakcyjny w nowym składzie przygotował pierwszy numer „Wiadomości KSN”. Redakcja zaproponowała nowe działy w Biuletynie KSN. Jeden dział będzie poświęcony bł. ks. Jerzemu Popiełuszko, w związku z obchodzoną w tym roku 40. rocznicą Jego męczeńskiej śmierci. W tym dziale będą publikowane homilie ks. Jerzego oraz wspomnienia dotyczące błogosławionego kapelana i patrona „Solidarności”. Inny dział to materiały nadesłane przez czytelników, w tym zdjęcia, opracowania, wspomnienia, informacje o pracach komisji zakładowych. „Wiadomości KSN” będą rozsyłane do komisji zakładowych z prośbą o rozpowszechnienie ich wśród członków NSZZ „Solidarność”.

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

III Forum Uczelni i Instytutów Polskich (FUIP)

fot. Mikołaj Zacharow

W dniach 12-14 kwietnia Komisje Zakładowe NSZZ „Solidarność” uczelni zrzeszonych w Łódzkim Partnerstwie Akademickim były organizatorem III Forum Uczelni i Instytutów Polskich (FUIP).

Myślą przewodnią III Forum Uczelni i Instytutów Polskich było: „Solidarnie o przyszłości – związki zawodowe w obliczu nowych wyzwań”.

W trakcie zjazdu odbyły się dyskusje w ramach dwóch bloków tematycznych:

1. Prawo – zmiany w prawie o szkolnictwie wyższym i nauce
2. Nowoczesne sposoby informacji, rozwoju i zarządzania w związkach zawodowych:
  - Porozumienie z pracodawcą w oparciu o style myślenia, nastawieniu do tego co słyszymy i jak to odbieramy,
  - Internet i media społecznościowe – dlaczego musimy tam być?

Gośćmi specjalnymi Forum byli: dr hab. Maciej Gdula - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. dr hab. Elżbieta Żądzińska - Rektor Uniwersytetu Łódzkiego, Waldemar Krenc - Przewodniczący Zarządu Regionu Ziemia Łódzka, dr Waldemar Jakubowski - Przewodniczący Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty.

Uczestnicy Forum przyjęli Apel w sprawie podjęcia radykalnych działań zmierzających do wycofania się Polski z wprowadzania Zielonego Ładu (treść poniżej).

Relacja z III FUIP zostanie opublikowana w następnym numerze „Wiadomości KSN”.

**Apel Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
i uczestników III Forum Uczelni i Instytutów Polskich w Łodzi
w sprawie poparcia protestu rolników
z dnia 12 kwietnia 2024 r.**

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i uczestnicy III Forum Uczelni i Instytutów Polskich apelują do Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” o podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia przez władze państwowe regulacji prawnych zapewniających stabilne i efektywne prowadzenie rodzinnych gospodarstw rolnych.

Popieramy protest rolników przeciwko kontrowersyjnym zapisom Zielonego Ładu wprowadzanego przez Unię Europejską oraz przeciwko niekontrolowanemu napływowi produktów rolno-spożywczych do Polski z krajów niestosujących produkcyjnych norm jakościowych obowiązujących w UE.

Polskie rodzinne gospodarstwa rolne są podstawą bezpieczeństwa żywnościowego i ekonomicznego kraju. Obrona polskiego sektora rolno-spożywczego jest polską racją stanu oraz fundamentem suwerenności i niezależności Państwa.

***

Stanowiska w sprawie poparcia protestu rolników wystosowały również inne Organizacje Związku zrzeszone w Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Stanowisko
Regionalnej Sekcji Nauki
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”
w sprawie protestu rolników i polityki klimatycznej UE

Katowice, 21 marca 2024 r.

Działając w ramach pełnego poparcia rolniczych protestów przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”, Regionalna Sekcja Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” w Katowicach, zwraca uwagę władz

Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” oraz
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

na potrzebę podjęcia szerokich działań uzasadniających wsparcie protestu rolników przez NSZZ „Solidarność”. Wyjaśnienie przyczyn tego poparcia powinno pomóc w akceptacji i rozszerzeniu protestu wśród społeczeństwa, pomimo jego uciążliwości dla poszczególnych osób.

Przyczyną protestów jest między innymi szkodliwa polityka klimatyczna Unii Europejskiej, z której wynika forsowanie mającego ideologiczne podstawy programu Europejskiego Zielonego Ładu. Na istniejące zagrożenia, tak Regionalna Sekcja Nauki jak i Krajowa Sekcja Nauki zwracały już uwagę w swoich stanowisku i uchwale, opublikowanych w „Wiadomościach KSN”. Są to:

- Stanowisko nr 3 Walnego Zebrania Delegatów Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” w sprawie obrony godności, praw i interesów członków Związku oraz ich rodzin z dnia 14 kwietnia 2023 r.¹ oraz
- Uchwała nr 2 Walnego Zebrania Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie obrony godności, praw i interesów członków Związku oraz ich rodzin. Zakopane, 27 maja 2023.²

Dokumenty te, podobne w treści, mające obszernie uzasadnienie, należy przypominać, a uchwałę KSN NSZZ „Solidarność” szeroko propagować.

Dla osiągnięcia sukcesu proponowanych działań ważne jest dysponowanie dowodami wykazującymi błędy w uzasadnianiu prowadzonej polityki klimatycznej, która nie ma wiarygodnych podstaw naukowych³. Polityki klimatycznej, uprawianej przez organizacje światowe międzynarodowe, takie jak: Bank Światowy, OECD, Unia Europejska, Światowe

¹ Stanowisko nr 3 Walnego Zebrania Delegatów Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność w sprawie obrony godności, praw i interesów członków Związku oraz ich rodzin, z dnia 14 kwietnia 2023 r. Wiadomości KSN, wydanie specjalne nr 1/2023, s. 17-20.

² Uchwała nr 2 Walnego Zebrania Delegatów Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność w sprawie obrony godności, praw i interesów członków Związku oraz ich rodzin, Zakopane, 27 maja 2023, Wiadomości KSN, wydanie specjalne nr 2/2023, s. 5-8.
http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2023/09/Wiadomosci-KSN-2023_2_wyd_spec.pdf

³ John Clauser - laureat Nagrody Nobla z fizyki: „Popularna narracja o zmianach klimatycznych odzwierciedla niebezpieczne zepsucie nauki, które zagraża światowej gospodarce i dobrobytowi miliardów ludzi. ...”
<https://clintel.org/nobel-prize-winner-dr-john-f-clauser-signs-the-clintel-world-climate-declaration/>

Forum Ekonomiczne wraz z ONZ^{4,5}. Zmiany klimatyczne nie następują głównie za sprawą człowieka. W tej sprawie można się wspomóc materiałami powstałymi w środowisku naukowym, a m.in. już przytoczonymi w „Wiadomościach KSN”, na przykład w takich artykułach jak:

- Nie ma zagrożenia klimatycznego. Światowa Deklaracja klimatyczna;⁶
- Reakcje na Światową Deklarację Klimatyczną;⁷
- Szybciej niż światło i termostat zachmurzenia – John Clauser;⁸
- Przyczyny zmian klimatu. Cz. I.⁹

Omówienia naukowych artykułów w zagranicznych czasopismach na temat rzeczywistych przyczyn zmian klimatu, powinny ukazywać się w całej prasie związkowej. Podobnie jak wystąpienia przeciwko likwidacyjnej ingerencji UE w narodową edukację i kulturę przez wprowadzany Europejski Obszar Edukacyjny¹⁰,

To co obecnie niszczy rolników, osiągnie także inne zawody. Informacja o występującym zagrożeniu powinna więc dotrzeć do wszystkich członków Związku. Przestrzegając ich przed planem globalistów, który poprzez – spowodowane polityką klimatyczną – wysokie ceny energii i zadłużenie, ma doprowadzić do pozbywania się własności i wolności przez większość ludzi oraz katastrofalne pogorszenie się sytuacji materialnej pracowników i ich rodzin, a także do utraty suwerenności państwa.

Należy pobudzić ogół członków Związku do społecznej aktywności, póki to jeszcze jest możliwe i jeszcze nie jest uznane za penalizowaną „mowę nienawiści”.

Przewodniczący
Regionalnej Sekcji Nauki
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”

Andrzej Staniek

⁴ Projekt traktatu ONZ - Pakt na rzecz Prawa do rozwoju. Narzuca legalizację aborcji na życzenie, edukację seksualną w przedszkolach, dostęp młodzieży licealnej do antykoncepcji, obowiązek budowy „społeczeństwa inkluzywnego”, czyli multikulturowego a także obowiązek całkowitego i generalnego rozbrojenia.

⁵ Analiza Projektu Paktu na rzecz Prawa do Rozwoju. Ordo Iuris. 2024, s. 34.

https://ordoiuris.pl/sites/default/files/inline-files/Analiza_projektu_Paktu_na_rzecz_prawa_do_rozwoju.pdf

⁶ Nie ma zagrożenia klimatycznego. Światowa Deklaracja klimatyczna. Wiadomości KSN, nr 7-8/2023, s. 22-23. http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2023/09/Wiadomosci-KSN-2023-lipiec_sierpien.pdf

⁷ O reakcji na Światową Deklarację Klimatyczną. Wiadomości KSN, nr 7-8/2023, s. 23-25.

http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2023/09/Wiadomosci-KSN-2023-lipiec_sierpien.pdf

⁸ Szybciej niż światło i termostat zachmurzenia – John Clauser. Wiadomości KSN, nr 9-10/2023, s. 31-32.

http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2023/11/Wiadomosci-KSN-2023-wrzesien_pazdziernik.pdf

⁹ Przyczyny zmian klimatu. Cz. I. Wiadomości KSN, nr 1-2/2024, s. 23-32.

<http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2024/03/Wiadomosci-KSN-styczen-luty-2024.pdf>

¹⁰ Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie promowania wspólnych wartości, edukacji włączającej i europejskiego wymiaru nauczania. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej. C 195/1.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32018H0607%2801%29>

AKADEMIA

GÓRNICZO-HUTNICZA
im. STANISŁAWA STASZICA

KOMISJA ZAKŁADOWA

Al. Mickiewicza 30
30-059 Kraków
tel.(12) 617-35-70
fax (12) 617-45-83
e-mail: solidagh@agh.edu.pl

Kraków, 2024-03-21

Stanowisko
Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Akademii Górniczo-Hutniczej
w sprawie poparcia protestu rolników
z dnia 21 marca 2024 roku.

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w pełni popiera protest rolników przeciwko wprowadzanej przez Unię Europejską polityki tzw. Zielonego Ładu oraz wstrzymania niekontrolowanego napływu produktów rolno-spożywczych do Polski.

Obrona polskiego rolnictwa, to obrona fundamentów suwerenności i niezależności państwa, to obrona polskiego bezpieczeństwa ekonomicznego, a tym samym polskiej racji stanu.

KZ NSZZ „Solidarność” AGH w pełni solidaryzuje się z rolnikami domagającymi się natychmiastowego wstrzymania wprowadzania w życie polityki Zielonego Ładu oraz wstrzymania importu produktów nie spełniających europejskich standardów produkcji rolnej oraz konkurencyjności cenowej.

Przewodnicząca KZ NSZZ „Solidarność” AGH

Ewa Niewiara

**Uchwała Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Jagiellońskiego
w sprawie poparcia protestu rolników
z dnia 9 kwietnia 2024 r.**

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Jagiellońskiego wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do pilnego wprowadzenia regulacji prawnych umożliwiających efektywne prowadzenie gospodarki rolnej przez polskich właścicieli rodzinnych gospodarstw, co w konsekwencji powinno doprowadzić do zapewnienia stabilności rynku produktów spożywczych.

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Jagiellońskiego popiera protest polskich rolników przeciwko kontrowersyjnym zapisom Zielonego Ładu, wprowadzanego przez Unię Europejską, oraz niekontrolowanemu napływowi produktów rolno-spożywczych do Polski z Ukrainy i innych krajów niestosujących norm jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej.

Żywność produkowana przez polskich rolników to gwarancja zdrowia obywateli Rzeczypospolitej Polskiej a polskie, rodzinne gospodarstwa rolne są podstawą bezpieczeństwa żywnościowego i ekonomicznego kraju.

Obrona polskiego sektora rolno-spożywczego jest polską racją stanu oraz fundamentem suwerenności i niezależności Państwa.

Za Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” UJ

Marek Sawicki
v-ce przewodniczący

ZE STRONY KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

www.solidarnosc.org.pl

„Solidarność” popiera protest rolników

Komisja Krajowa w dniu 22 lutego br. przyjęła uchwałę w sprawie udzielenia czynnego wsparcia rolniczym protestom i włączyła się w organizację protestu w dniu 6 marca w Warszawie. Protest rozpoczął się 6 marca o godz. 11.00 przed siedzibą Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Główne postulaty protestujących to sprzeciw wobec założeń Europejskiego Zielonego Ładu oraz wstrzymanie importu produktów niespełniających europejskich standardów produkcji oraz konkurencyjności cenowej.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, która obradowała w Spale w dniach 13-15 marca br., przyjęła uchwałę w sprawie organizacji w dniu 10 maja w Warszawie protestu przeciw polityce tzw. Zielonego Ładu oraz złożenia wniosku o przeprowadzenie ogólnopolskiego referendum w sprawie Zielonego Ładu. Złożenie wniosku musi być poprzedzone zebraniem 500 tys. podpisów popierających wnioski o referendum.

W ślad za tą uchwałą KK powołała Zespół Ekspertów, który rozpoczął pracę 20 marca br. Zadaniem zespołu jest przygotowanie informacji dla szerokiej akcji medialnej, w ramach której Związek będzie informował społeczeństwo o zagrożeniach, jakie niesie za sobą wprowadzenie Zielonego Ładu, w tym w szczególności o kosztach, które poniesie każdy obywatel. Przedstawienie opinii publicznej tych spraw ułatwić ma obywatelom wyrażenie swojej opinii w przygotowywanym przez „Solidarność” referendum dotyczącym Zielonego Ładu.

W dniu 3 kwietnia br. „Solidarność” Rolników ogłosiła dwie kolejne akcje protestacyjne.

W dniu 20 kwietnia w Warszawie zostanie zorganizowana debata przygotowana przez zespół ekspertów.

Do ogłoszonego przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” na dzień 10 maja protestu dołączyła się „Solidarność” Rolnicza oraz Prawo i Sprawiedliwość. „Solidarność” przygotowała spot zapraszający na protest przeciwko Zielonemu Ładowi, który cieszy się dużą liczbą odtworzeń. Poniżej kadr spotu.

Uchwała KK

nr 7/24

ws. referendum ogólnokrajowego i protestu przeciwko polityce klimatycznej UE

Radykalna i nieodpowiedzialna polityka klimatyczna Unii Europejskiej uderza przede wszystkim w pracowników. Zniszczy przedsiębiorstwa energochłonne, doprowadzi do upadku pośrednio lub bezpośrednio wszystkie branże gospodarcze. Spowoduje nieodwracalnie negatywne skutki dla wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

NSZZ „Solidarność” od początku wprowadzenia przez Unię Europejską polityki klimatycznej ostrzegała przed zagrożeniami związanymi z tą polityką. W przeszłości bywała w tej walce osamotniona, a często wręcz zagłuszana przez zwolenników tej ideologii. Obywatele muszą wiedzieć, z jakimi konsekwencjami wiąże się kolejne wprowadzane dyrektywy. NSZZ „Solidarność” jednoznacznie stwierdza, że za politykę klimatyczną i jej skutki odpowiedzialna jest cała klasa polityczna RP.

Rozwiązania wdrażane w ramach Zielonego Ładu w przyszłości przełożą się m.in. na podwyżki opłat za prąd, ciepło, nowe podatki za energię i paliwo, zakaz ogrzewania paliwami kopalnymi a także wzrostu cen żywności i zagrożenia żywnościowego kraju.

NSZZ „Solidarność” postanawia głośno wyrazić swój sprzeciw wobec takiej polityki organizując protest 10 maja 2024 roku, a podczas tego protestu będziemy domagać się głębokiej rewizji polityki klimatycznej Unii Europejskiej.

NSZZ „Solidarność”, która w przeszłości wywalczyła Polsce wolność, a później wielokrotnie korzystała z niej w słusznych sprawach, ponownie postanawia sięgnąć po najwyższą formę demokracji bezpośredniej, jaką jest referendum ogólnokrajowe w którym zapytamy obywateli o kontynuację wprowadzenia w życie zielonego ładu. Referendum zostanie poprzedzone kampanią informacyjną. Pozwoli to na szeroką budującą świadomość publiczną debatę dotyczącą rzeczywistych skutków polityki klimatycznej UE, tak by każdy obywatel Polski mógł w oparciu o rzetelną wiedzę wyrazić swoje zdanie na ten temat. Polityka Unii Europejskiej nie powinna być bowiem ustalana przez urzędników w Brukseli, ale w oparciu o zgodę obywateli państw członkowskich.

Spała, 13 marca 2024 r

Komisja Krajowa
NSZZ „Solidarność”

PRZEWODNICZĄCY
KK NSZZ „Solidarność”
101v
Piotr Duda

Stanowisko Prezydium KK NSZZ „Solidarność” w sprawie utrzymania zerowych stawek VAT na podstawowe produkty żywnościowe

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” w dniu 20 marca 2024 r. przyjęło stanowisko, w którym zaprotestowało przeciwko zniesieniu przez Rząd Donalda Tuska zerowych stawek VAT na podstawowe produkty żywnościowe.

Stanowisko
Prezydium KK
nr 1/24

ws. przywrócenia 5% stawki VAT na podstawowe produkty spożywcze

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” stanowczo protestuje przeciwko nagłym wzrostom opodatkowania podstawowych produktów żywnościowych, które to zostały zapowiedziane przez rząd.

Nieakceptowalne społecznie są tak nieodpowiedzialne działania szczególnie w obliczu zmniejszenia stawek VAT na usługi nie będące usługami pierwszej potrzeby (jak choćby usługi kosmetyczne, usługi tatuażu i podobnych).

Zaniechanie utrzymania obniżonej stawki VAT do 0% po 31 marca 2024 roku spowoduje szybki wzrost cen produktów żywnościowych takich jak mleko, pieczywo, jaja, warzywa, mięso czy ryby, ale także specjalnych produktów dietetycznych dla osób przewlekle chorych. Oznacza to, że skutki podwyżek będą ponoszone przede wszystkim przez najwrażliwsze grupy społeczne, dla których żywność stanowi największą część domowych wydatków. Najczęściej skutkuje to ograniczeniem zakupów takich produktów jak ryby i ich przetwory, mięso i wędliny, cukier i słodczyce oraz warzywa i owoce bądź wyborem tańszych sklepów i produktów. Spożycie niskiej jakości wysokoprzetworzonej żywności będzie prowadziło do zwiększenia ryzyka wielu chorób, takich jak nowotwory, zawał serca, udar mózgu, otyłość, czy cukrzyca typu 2. Takie rozwiązania nie mogą zostać zaakceptowane przez NSZZ „Solidarność”.

Domagamy się utrzymania zerowych stawek VAT na podstawowe produkty żywnościowe. Oczekujemy od rządu, że wszelkie działania w zakresie obciążeń fiskalnych poprzedzone będą rzetelną analizą skutków takich działań dla najuboższych grup społecznych oraz poddane konsultacjom społecznym.

Gdańsk, 20 marca 2023 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”
Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”
Grzegorz Adamowicz

ZE STRONY MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

<https://www.gov.pl/web/nauka>

NCBiR ponownie pod nadzorem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

W wyniku zmiany ustawy z dnia 26 stycznia 2024 r. o NCBR oraz ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w dniu 7 marca 2024 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przejęło nadzór nad Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.

Ustawa wprowadza m.in. następujące zmiany:

- Powoływanie przez NCBR spółek prawa handlowego i uczestniczenia w takich spółkach w celu realizacji zadań ustawowych będzie wymagało uprzedniej zgody ministra.
- Inwestycje związane z obsługą realizacji zadań przez NCBR oraz bieżąca działalność centrum będą finansowane przez ministra ds. nauki i szkolnictwa wyższego.
- Minister do spraw rozwoju regionalnego zachowa prawo do wskazywania członka Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Inne prawa i obowiązki zostaną przeniesione na ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego.
- Dyrektor NCBiR oraz członek Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa będą pełnili swoje funkcje do końca kadencji, jeżeli w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nie zostaną odwołani przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego.
- Pracownicy urzędu obsługującego NCBR staną się na mocy ustawy pracownikami urzędu obsługującego ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

Na stanowisko dyrektora NCBR Minister powołał **prof. Jerzego Małachowskiego, dziekana Wydziału Inżynierii Mechanicznej Wojskowej Akademii Technicznej.**

***

Posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniu 22 lutego 2024 r.

Minister Dariusz Wiczorek oraz wiceminister Marek Gzik uczestniczyli w obradach Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Podczas posiedzenia poruszano tematy związane m.in. z: remontami akademików, podwyżkami dla nauczycieli akademickich, planowaną kontrolą na kierunkach lekarskich, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz przyszłością Akademii Kopernikańskiej.

Na posiedzeniu Minister Wiczorek poinformował także, że po konsultacjach ze środowiskiem będą zaproponowane zmiany w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zaproponowane zmiany będą miały na celu ułatwienie funkcjonowania uczelni i całego środowiska.

W zakresie finansowania szkół wyższych Minister Wiczorek zapowiedział wsparcie małych i średnich uczelni.

Jednym z ważnych tematów obrad była także kwestia podwyżek dla nauczycieli akademickich. Minister przedstawił stawki wynagrodzeń w poszczególnych grupach po planowanym podniesieniu wynagrodzeń.

Wynagrodzenie profesora od 1 stycznia 2024 r. wynosi 9 370 zł.

W odniesieniu do tego wynagrodzenia skorelowane są wynagrodzenia nauczycieli akademickich i pracowników naukowych PAN, a także inne świadczenia w systemie szkolnictwa wyższego.

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym określa minimalne wynagrodzenia pozostałych pracowników uczelni oraz PAN.

Minimalne wynagrodzenie nauczyciela nie może być niższe niż 50% wynagrodzenia profesora, z tym, że dla:

- profesora uczelni – nie mniej niż 83 %,
- adiunkta – nie mniej niż 73 %,
- asystenta, wykładowcy – nie mniej niż 50%

tego wynagrodzenia.

Określone w rozporządzeniu minimalne wynagrodzenie profesorskie wpływa także na szereg innych świadczeń w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, np. na wysokość:

- łącznej miesięcznej kwoty stypendium socjalnego i stypendium rektora, jaką może otrzymać student,
- miesięcznego wynagrodzenia członków rady uczelni,
- dodatku funkcyjnego pracownika uczelni publicznej, w tym rektora,
- wynagrodzenia w postępowaniach awansowych,
- miesięcznego stypendium doktoranckiego.

Przedstawiona przez Ministra tabela prezentuje wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia nauczyciela akademickiego w poszczególnych grupach stanowisk według stanu obecnego oraz po planowanej 30-proc. podwyżce wysokości minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora w uczelni publicznej.

Stanowisko	Obecne wynagrodzenie minimalne [PLN]	Projektowane wynagrodzenie minimalne [PLN]	Wzrost kwotowy [PLN]
profesor (100 proc. stawki)	7 210,00	9 370,00	2 160,00
profesor uczelni (83 proc. stawki)	5 984,30	7 777,10	1 792,80
adiunkt (73 proc. stawki)	5 263,30	6 840,10	1 576,80
asystent, wykładowca (50 proc. stawki)	3 605,00	4 685,00	1 080,00

***

Posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniu 7 marca 2024 r.

Głównym tematem posiedzenia było powołanie podkomisji stałych, ich składów oraz przewodniczących.

Powołano następujące podkomisje:

- ✓ do spraw nauki i szkolnictwa wyższego,
- ✓ do spraw jakości kształcenia i wychowania,
- ✓ do spraw kształcenia zawodowego,
- ✓ do spraw młodzieży,
- ✓ do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi i związkami zawodowymi.

Przewodnicząca Komisji zaproponowała, aby podkomisje miały skład 11-osobowy i zgodnie z parytetem byłyby cztery miejsca dla klubu PiS, trzy miejsca dla Koalicji Obywatelskiej i po jednym miejscu dla pozostałych klubów parlamentarnych.

Następnie Przewodnicząca poinformowała, że zgodnie z ustaleniami międzyklubowymi podział kierowania podkomisjami będzie następujący: dwie podkomisje - Koalicja Obywatelska, jedna - klub Trzecia Droga, jedna - klub Lewicy i jedna - klub PiS.

W skład podkomisji stałej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego weszli następujący posłowie: PiS - Joanna Borowiak, Lidia Burzyńska, Piotr Müller, Witold Czarnecki; KO - Katarzyna Matusik-Lipiec, Sylwia Bielawska, Adrian Witczak; Polska 2050-TD - Ewa Szymanowska; PSL-TD - Mirosław Maliszewski i Lewica - Dorota Olko.

W skład podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi i związkami zawodowymi w składzie: PiS - Joanna Borowiak, Lidia Burzyńska, Zbigniew Rau; KO - Dorota Łoboda, Lucjan Pietrzczyk, Renata Rak; Polska2050-TD - Cwalina-Śliwowska; PSL-TD - Wiesław Różyński; Lewica - Dorota Olko.

Wzrost wynagrodzeń od 1 stycznia 2024 roku

23 lutego Minister Nauki Dariusz Wiczorek wydał komunikat o zwiększeniach wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego przyznanych na rok 2024. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce środki finansowe dla uczelni publicznych, w tym na podniesienie uposażeń ich pracowników, przekazywane są nie jak za czasów obowiązywania poprzedniej ustawy w postaci dotacji, a subwencji. Zmiana ta, mająca na celu uelastycznienie sposobu dysponowania środkami finansowymi w danej uczelni wielokrotnie skutkuje innym wykorzystaniem tych środków, aniżeli decyzje ministerialne stojące za ich uruchomieniem. Wiedząc o tym, przedstawiciele Krajowej Sekcji Nauki w rozmowach prowadzonych z Panem Ministrem zwrócili się z prośbą o wyraźne wyartykułowanie w rzeczonym komunikacie przeznaczenia tej części subwencji.

Komunikat, zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, wskazuje że są to środki przeznaczone na podwyższenie wynagrodzeń brutto pracowników uczelni średnio o 30% w grupie nauczycieli akademickich i 20% w przypadku pozostałych pracowników. Nie była to nasza propozycja. Uważaliśmy, że wszyscy pracownicy uczelni powinni otrzymać co najmniej 30% podwyżki. Z niecierpliwością czekaliśmy na pojawienie się tego komunikatu ponieważ zapowiadane było, że podstawą podwyższeń jest wykonanie wynagrodzeń w roku 2022, a przecież w 2023 roku były podwyżki o 7,8%. Wiedzieliśmy jednak, że realizacja będzie dokonana na podstawie sprawozdania budżetowego Rb-70 za IV kw. 2022 r., i przyznane kwoty w większości uczelni pozwalają na dokonanie zapowiedzianych wzrostów uposażeń pracowników łącznie ze wzrostem składek na ubezpieczenie społeczne oraz odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W naszych rozmowach z Ministrem uzyskaliśmy zapewnienie, że ministerstwo zweryfikuje rozdysponowanie tych środków na podwyżki pracowników. Pierwsze informacje z poszczególnych uczelni, które docierają do Krajowej Sekcji Nauki, wskazują, że władze uczelni realizują wraz z organizacjami związkowymi podwyżki zgodnie z zaleceniami ministerstwa, a w niektórych jednostkach udaje się nawet wynegocjować większe wzrosty uposażeń. Podczas naszych rozmów z Ministrem zwracaliśmy uwagę na jednostki podległe innym ministerstwom. Namawialiśmy Ministra, by zwrócił się do innych resortów, aby przekazywały środki na podwyżki w podobny sposób. Dodatkowo, działania w swoich ministerstwach podjęli nasi przedstawiciele z uczelni medycznych, czy artystycznych. KSN pisemnie wystąpiła do Ministra popierając żądania płacowe pracowników instytutów Polskiej Akademii Nauk. Wiemy, że najgorsza sytuacja występuje w instytutach branżowych – tutaj konieczne będą zmiany ustawowe, które zapewnią stabilne finansowanie wynagrodzeń. Mamy nadzieję, że uda się osiągnąć porozumienie w tej sprawie.

Bogusław Dołęga

Rola związku zawodowego w procesie oceny okresowej pracowników uczelni

Zgodnie z art. 26 pkt 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 854; dalej: u.z.z.) jednym z uprawnień zakładowej organizacji związkowej jest zajmowanie stanowiska wobec pracodawcy i organu samorządu załogi w sprawach dotyczących zbiorowych interesów i praw osób wykonujących pracę zarobkową. Jak zauważono w doktrynie, pojęcie »interesów« jest bardzo szerokie, a jego zakres przedmiotowy „obejmuje wszelkie sprawy dotyczące warunków pracy i płacy oraz statusu socjalno-bytowego zatrudnionych” (K.W. Baran, *Zbiorowe prawo pracy. Komentarz*, Warszawa 2007, s. 146).

Do podstawowych uprawnień organizacji związkowej należy współtworzenie prawa pracy. Na tej płaszczyźnie związki zawodowe podejmują wspólne działania z pracodawcą, a ich przedmiotem są sprawy najistotniejsze dla pracowników, zwłaszcza dotyczące treści stosunków pracy. Pracodawca powinien uzgadniać z zakładowymi organizacjami związkowymi treść wewnętrznych aktów normatywnych, skutkujących w sferze prawa pracy, a takim niewątpliwie są zasady oceny okresowej (por. J. Piątkowski, *Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej*, Toruń 2008, s. 71-72).

Ocenianie pracownika jest jednym z atrybutów pracodawcy – jest to stały element funkcjonowania układu pracodawca-pracownik (J. Stelina, *Okresowe oceny kwalifikacyjne pracowników samorządowych*, „Samorząd Terytorialny” 2007, nr 7-8, s. 18). Celem procesu okresowego oceniania pracowników jest przygotowanie obiektywnej informacji, która będzie stanowić podstawę do decyzji personalnych, podejmowanych w odniesieniu do pracownika. W związku z tym niewątpliwie prawidłowe ukształtowanie zarówno kryteriów oceny, jak i procedury jej przeprowadzania, w tym zagwarantowania udziału w niej przedstawicieli związków zawodowych, jako reprezentantów pracowników, mieści się w ustawowo nakreślonym obszarze zainteresowania zakładowej organizacji związkowej.

Jeśli chodzi o nauczycieli akademickich, to przeprowadzanie okresowej oceny ich działalności jest obligatoryjne (art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.; dalej: P.s.w.n.). Przepisy pragmatyki, jaką jest P.s.w.n., określają częstotliwość oceny (nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora) oraz ustanawiają obowiązek uwzględnienia ocen studentów i doktorantów w zakresie wypełniania przez nauczyciela obowiązków związanych z kształceniem. Natomiast kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup nauczycieli i rodzajów stanowisk oraz tryb i podmiot dokonujący oceny okresowej określa organ jednoosobowy – rektor po zasięgnięciu opinii senatu, związków zawodowych, samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów (art. 128 ust. 3 P.s.w.n.). Jest to istotna

zmiana względem stanu prawnego, który obowiązywał przed 1 października 2018 r., kiedy to ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 z późn. zm.; dalej: P.s.w.) określała podstawowe kryteria oceny nauczycieli, w kwestiach szczegółowych odsyłając do postanowień statutu uczelni (art. 132 ust. 2 P.s.w.). Statut i jego zmiany uchwalał organ kolegialny, tj. senat uczelni, a przepisy art. 56 i 59 P.s.w. obligowały senat do zasięgnięcia opinii związków zawodowych przed uchwaleniem statutu oraz każdej jego zmiany, co odnosiło się również do tych zmian, które dotyczyły ocen okresowych. W praktyce przedstawiciele związków uczestniczyli w pracach nad statutowymi kryteriami oceny, wchodząc w skład odpowiednich ciał kolegialnych (komisji itp.). Istotną zmianą ograniczającą arbitralność oceny jest dokonanie w obowiązującej ustawie zastrzeżeń, że kryteria oceny okresowej nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, a także wprowadzenie obowiązku przedstawienia kryteriów oceny przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie (art. 128 ust. 3 zd. 4 i 5 P.s.w.n.).

Obecnie pozycja rektora jest bardzo wyeksponowana. Opinie związków zawodowych oraz senatu, samorządów studenckiego i doktorantów są niewiążące, co oznacza, że rektor może, lecz nie musi ich uwzględnić. Ustawowo określony termin na wyrażenie opinii to 30 dni, przy czym brak opinii wymienionych podmiotów w ustawowym terminie uważa się za milczącą zgodę (art. 128 ust. 3 zd. 2 i 3 P.s.w.n.). W doktrynie podkreśla się, że pomimo niewiążącego charakteru wspomnianych opinii „z uwagi na ich reprezentatywność nie powinny być [przez rektora – dop. P.S.] traktowane wyłącznie jako zadośćuczynienie formalnym warunkom wprowadzenia wewnętrznych regulacji prawnych dotyczących okresowej oceny nauczycieli akademickich” (T. Jędrzejewski, [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, red. J. Woźnicki, Warszawa 2019, komentarz do art. 128, nb 7, s. 359). Jest to tym bardziej istotne, że „opracowanie czytelnych, adekwatnych i sprawiedliwych kryteriów oceny okresowej dla poszczególnych grup nauczycieli akademickich jest procesem trudnym i skomplikowanym” (A. Bocheńska, M. Latos-Miłkowska, I. Sierocka, M. Lekston, [w:] *System Prawa Pracy*, t. XI: *Pragmatyki pracownicze*, red. K.W. Baran, Z. Góral, Warszawa 2021, rozdz. 20.7.2.3).

Rektor w regulaminie wskazuje podmiot dokonujący oceny okresowej i może narzucić w zasadzie dowolne rozwiązania, np. wskazać podmiot zewnętrzny w postaci firmy zajmującej się ewaluacją pracowników (por. aprobujący pogląd co do dopuszczalności zaangażowania takiego podmiotu, zawarty w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2012 r., sygn. akt II PK 258/11, OSNP z 2013 r., nr 11, poz. 128) albo wskazać siebie samego jako właściwy organ do dokonywania oceny okresowej nauczycieli (por. A. Bocheńska i in., dz. cyt., rozdz. 20.7.2.5).

Oczywiście pożądane jest, by w kolegialnych organach przeprowadzających ocenę okresową znajdowali się także przedstawiciele związków zawodowych, którzy zadbaliby o przestrzeganie praworządności i zasad równego traktowania ocenianych pracowników. Jednakże w aktualnym stanie prawnym decydem w tej sprawie jest rektor, który jedynie zasięga niewiążącej opinii organizacji związkowych przy wskazywaniu ciał oceniających i ustalaniu zasad oceny. W procedurze oceniania powinno być zagwarantowane prawo do odwołania, a w postępowaniu odwoławczym pracownik

powinien mieć możliwość upoważnienia zakładowej organizacji związkowej do reprezentowania jego interesów.

Przypomnieć w tym miejscu wypada, że uzyskanie pierwszej negatywnej oceny okresowej stwarza po stronie rektora możliwość rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim za wypowiedzeniem z końcem semestru, natomiast druga kolejna ocena negatywna powoduje już obowiązek złożenia przez rektora oświadczenia woli o wypowiedzeniu stosunku pracy (art. 123 P.s.w.n.).

Arbitralność oceny okresowej może być zakwestionowana na drodze sądowej, przy czym nauczyciel akademicki może podważać zarówno kwestie proceduralne, tj. sposób przeprowadzania oceny, jak i kwestie merytoryczne, tj. zasadność oceny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2000 r., sygn. akt I PKN 723/99, OSNP 2001, nr 17, poz. 535, które zachowało aktualność w obecnym stanie prawnym). Ocena nauczyciela może być jedynie pozytywna albo negatywna (art. 128 ust. 1 *in fine* P.s.w.n. nie wprowadza dalszej gradacji ocen), przy czym od wyniku tej oceny (także pozytywnego) przysługuje odwołanie do rektora (art. 128 ust. 7 P.s.w.n.), a następnie powództwo do sądu pracy. Zachował również aktualność wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 2015 r., sygn. akt I PK 201/14, LEX nr 1677793, zgodnie z którym: „Nauczyciel akademicki może kwestionować nie tylko naruszenia o charakterze proceduralnym, ale także i zasadność negatywnej oceny okresowej. Możliwość ta nie jest uzależniona od rozwiązania stosunku pracy z tej przyczyny. Sprawa o kwestionowanie oceny okresowej jest bowiem sprawą z zakresu prawa pracy, której rozstrzygnięcie nie musi być związane z rozwiązaniem stosunku pracy”.

Niezmiernie istotne jest prawidłowe sformułowanie roszczenia. Jak stwierdził Sąd Najwyższy: „Użyte w pozwie określenie żądania jako »sprostowania oceny okresowej« jest nieostre (wieloznaczne) i może oznaczać żądanie różnych rodzajów ochrony prawnej, opartych na różnych podstawach materialnoprawnych” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2011 r., sygn. akt I PK 10/11, OSNP z 2012 r., nr 19-20, poz. 233). Zasadniczo żądanie związane z wadliwą oceną okresową powinno odnosić się do uchylecia (w całości lub w części) wadliwej oceny i zobowiązania rektora do jej ponownego przeprowadzenia. W odwołaniu od wypowiedzenia na skutek negatywnej oceny, nauczyciel może domagać się uznania wypowiedzenia za bezskuteczne lub przywrócenia do pracy albo odszkodowania, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1465; dalej: k.p.).

Pracownik, który został niesprawiedliwie oceniony, może także żądać przed sądem ochrony dóbr osobistych i naprawy wizerunku w oczach współpracowników (por. wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 17 czerwca 2013 r., sygn. akt IV P 10/12, niepubl., który zasądził – zgodnie z żądaniem pozwu – uznanie oceny okresowej za nieważną i nakazał usunięcie jej z akt osobowych pracownika; zob. M. Rzemek, *Dobra osobiste: Zadośćuczynienie za niesprawiedliwą ocenę pracownika*, „Rzeczpospolita” nr 258 (9682) z 5 listopada 2013 r.).

Pamiętać należy, że przedstawiciel związku zawodowego może być pełnomocnikiem pracownika w postępowaniu z zakresu prawa pracy (art. 465 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.; dalej: k.p.c. w zw. z art. 7 ust. 2 u.z.z.), przy czym zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu

Najwyższego z dnia 9 grudnia 2010 r., sygn. akt II PZP 6/10, OSNP z 2011 r., nr 11-12, poz. 145: „W sprawach z zakresu prawa pracy związek zawodowy nie może wytoczyć powództwa na rzecz pracownika ani wstąpić do postępowania bez jego zgody (art. 462 w związku z art. 61 k.p.c.). Członkostwo w związku zawodowym lub podjęcie się przez ten związek obrony praw i interesów pracownika na jego wniosek (art. 7 ust. 2 u.z.z.) oznacza zgodę pracownika, chyba że sprzeciwi się on czynnościom procesowym związku zawodowego”.

Nie bez znaczenia dla obrony praw pracowniczych może być przedstawienie sądowi rozpatrującemu powództwo o zmianę oceny okresowej przez organizację związkową opinii *amicus curiae*, czyli „przyjaciela sądu”. Zgodnie z art. 63 k.p.c. organizacje pozarządowe, które nie uczestniczą w sprawie, mogą przedstawiać sądowi istotny dla sprawy pogląd wyrażony w uchwale lub w oświadczeniu ich należycie umocowanych organów. Opinia taka może pomóc sądowi w rozstrzygnięciu sprawy ukazując takie jej aspekty, które wprost nie wynikają z akt postępowania (np. dotychczasową praktykę stosowania przepisów o ocenie w uczelni albo lekceważenie przez rektora stanowiska związków zawodowych odnośnie do regulaminu oceny okresowej itp.).

W odniesieniu do pracowników niebędących nauczycielami akademickimi obowiązujące przepisy P.s.w.n. nie zawierają żadnych regulacji nakazujących bądź zakazujących dokonywania ocen okresowych ich działalności. Pośrednio na możliwość wprowadzenia ocen pracowników wskazuje przepis art. 94 pkt 9 k.p., zgodnie z którym pracodawca jest obowiązany stosować obiektywne i sprawiedliwe kryteria oceny pracowników oraz wyników ich pracy. W większości uczelni takie systemy ocen nienauczycieli zostały wdrożone zarządzeniami rektorów (na podstawie ogólnej normy kompetencyjnej z art. 23 ust. 1 P.s.w.n.).

Tylko właściwie dokonana ocena pracownika pozwoli uniknąć zarzutu np. dyskryminacji przy przyznawaniu pewnych świadczeń. Należy bowiem pamiętać o tym, że pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości (art. 18^{3c} § 1 k.p.). Ocena okresowa pozwala wykazać, czy praca poszczególnych pracowników posiada jednakową wartość, czy też różni się od siebie. Jej wyniki mogą więc być obiektywnym powodem różnicowania poszczególnych pracowników, np. przy przyznawaniu im premii, awansowaniu, kierowaniu na szkolenia. Bez takiej oceny trudno będzie wykazać, że pracodawca, kierując się jedynie własnym subiektywnym zdaniem, podjął trafną decyzję.

W związku z tym, że wyniki oceny pracowników niebędących nauczycielami mogą wpływać m.in. na sferę wynagradzania czy awansów, a w pewnych przypadkach – stanowić podstawę do rozwiązania stosunku pracy, dlatego uznać należy, że sprawa uzgodnienia kryteriów i trybu oceny wymienionych pracowników uczelni dotyczy zbiorowych interesów i praw pracowników. Obowiązek współdziałania pracodawcy z zakładowymi organizacjami związkowymi przy ustalaniu zasad i trybu oceny pracowników wynika z art. 26 pkt 2 u.z.z.

Paweł Sobotko

Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie

Stan prawny na dzień 10 kwietnia 2024 r.

ROCZNICE

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

W dniu 1 marca br. członkowie związku zawodowego „Solidarność” brali udział w dorocznym obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku przedstawiciele Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobach Danuty Siedzikówny „Inki” oraz Feliksa Selmanowicza „Zagończyka” – Żołnierzy Niezłomnych (fot. solidarnosc.org.pl). Również w wielu innych miejscach w kraju związkowcy z „Solidarności” licznie włączyli się i uczestniczyli w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – w Łodzi, w Rzeszowie, w Krakowie, we Wrocławiu, w Gorzowie Wielkopolskim, w Kaliszu, w Białymstoku oraz wielu innych miejscach.

Obchody 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Gdańsku

Przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego Krzysztof Dośła oraz Dyrektor Gdańskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej podpisali w dniu 5 marca 2024 r. porozumienie o współpracy dotyczące obchodów 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Na wydarzeniu obecny był także proboszcz parafii św. Brygidy w Gdańsku ks. Ludwik Kowalski oraz proboszcz parafii św. Franciszka z Asyżu ks. Jacek Tabor.

Przyjęto następujący program obchodów 40. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Gdańsku:

22 marca 2024 r. – piątek przed Niedzielą Palmową, Droga Krzyżowa od bazyliki św. Brygidy do kościoła pw. św. Franciszka z Asyżu poprzedzona Mszą Świętą o godz. 15:00.

Planowany start Drogi Krzyżowej – godz. 15:45. Trasa Drogi Krzyżowej: Bazylika św. Brygidy – plac Solidarności – Pomnik Poległych Stoczniovców – Góra Gradowa – Krzyż Milenijny – Forty Napoleońskie – ul. Kartuska – kościół pw. św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach

8 czerwca 2024 r. – upamiętnienie 14. rocznicy beatyfikacji bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Bazylice św. Brygidy w Gdańsku

15:00 – Msza święta i Koronka do Miłosierdzia Bożego

16:00 – Wernisaż wystawy poświęconej ks. Jerzemu Popiełuszce wraz z oprowadzeniem kuratorskim (realizacja wystawy – IPN Oddział w Gdańsku) w kościołach pw. św. Antoniego Padewskiego w Gdańsku-Brzeźnie oraz pw. Opatrzności Bożej na gdańskiej Zaspie

16:30 – Dyskusja wokół postaci bł. ks. Jerzego Popiełuszki

17 i 18 sierpnia – uroczystości w kościele pw. św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach

56. rocznica wydarzeń Marca 1968

Komisja Uczelniana NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Warszawskiego wraz z Biurem Promocji Uniwersytetu zorganizowała obchody 56. rocznicy wydarzeń Marca 1968. Ceremonia odbyła się pod tablicą upamiętniającą bunt studentów z 1968 roku na głównym dziedzińcu uczelni. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele z „Solidarności” UW z przewodniczącym Jackiem Jezierskim na czele, uczestnicy wydarzeń sprzed 56 lat z Ewą Tomaszewską na czele, a także społeczność akademicka wraz z rektorem UW prof. dr hab. Alojzym Nowakiem.

W imieniu „Solidarności” UW głos zabrał Tomasz Ochniowski, który powiedział, że „wydarzenia marcowe były kontynuacją służby uniwersyteckiej społeczności na rzecz wolności myśli i kultury”.

fot. Uniwersytet Warszawski / Facebook/

24. Ogólnopolska Droga Krzyżowa Ludzi Pracy

22 marca ulicami warszawskiego Żoliborza przeszła 24. Ogólnopolska Droga Krzyżowa Ludzi Pracy. Droga Krzyżowa wyruszyła sprzed grobu ks. Jerzego Popiełuszki. Tradycyjnie w Drodze Krzyżowej udział wzięli członkowie i sympatycy NSZZ „Solidarność”, delegacje i poczty sztandarowe z całego kraju. Przygotowane rozważania czytali przedstawiciele różnych branż. Przed Drogą Krzyżową odprawiono mszę św. w kościele św. Stanisława Kostki. Podczas mszy św. homilie wygłosił koordynator Drogi Krzyżowej ks. Michał Kotowski. Po jej zakończeniu, przy grobie bł. ks. Jerzego Popiełuszki odmówiono modlitwę o wolność od lęku i nienawiści, której przewodniczył ks. bp Rafał Markowski.

Przed Drogą Krzyżową odprawiono mszę św. w kościele św. Stanisława Kostki. Podczas mszy św. homilie wygłosił koordynator Drogi Krzyżowej ks. Michał Kotowski. Po jej zakończeniu, przy grobie bł. ks. Jerzego Popiełuszki odmówiono modlitwę o wolność od lęku i nienawiści, której przewodniczył ks. bp Rafał Markowski.

plakat P.Machnica/solidarnosc.org.pl/

fot. tysol.pl

19. rocznica śmierci św. Jana Pawła II

2 kwietnia minęła 19. rocznica śmierci św. Jana Pawła II. W wielu miejscach w kraju odbyły się uroczystości upamiętniające datę śmierci Wielkiego Polaka. Szczególnie uroczystości obchodzono tę rocznicę w rodzinnym mieście Papieża w Wadowicach oraz w Krakowie.

„Solidarność” brała aktywny udział w tych uroczystościach.

fot. solidarnosc.krakow.pl

„Tygodnik Solidarność” ma 43 lata

3 kwietnia 1981 roku ukazał się pierwszy numer „Tygodnika Solidarność”, który powstał na podstawie Porozumień Gdańskich i w wyniku ustaleń ze stroną rządową. Nakład wynosił 500 tys. egzemplarzy. Pismo podlegało cenzurze, ale tematyka była niezależną decyzją „Solidarności”. „Tygodnik Solidarność” ukazywał się do 13 grudnia 1981 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego zawieszono wydawanie tygodnika. Tygodnik został reaktywowany 2 czerwca 1989 roku. Redaktorami naczelnymi byli kolejno: Tadeusz Mazowiecki, Jarosław Kaczyński, Andrzej Gelberg, Jerzy Kłosiński oraz Michał Ossowski. Czasopismo jest opiniotwórcze w zakresie spraw społecznych i pracowniczych.

14. rocznica katastrofy smoleńskiej

Wszyscy pamiętamy dzień 10 kwietnia 2010 roku, kiedy w drodze do Smoleńska na obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej miała miejsce katastrofa polskiego samolotu, na pokładzie, którego znajdowało się 96 osób, w tym Prezydent RP Lech Kaczyński z Małżonką oraz Prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski. Od tamtego tragicznego dnia mija już 14 lat, a faktyczne przyczyny katastrofy nie są oficjalnie znane. Wydarzenie to pozostaje w pamięci i sercach członków NSZZ „Solidarność”, a także wielu Polaków.

84. rocznica Zbrodni Katyńskiej

13 kwietnia br. obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. W tym dniu świat dowiedział się o odkryciu masowych grobów polskich jeńców wojennych w Katyniu. W 2007 roku Sejm RP ustanowił ten dzień Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

W tym roku przypadła 84. rocznica Zbrodni Katyńskiej. Po sowieckiej agresji na Polskę 17 września 1939 r. w niewoli znalazło się 250 tysięcy polskich jeńców, w tym ponad 10 tys. oficerów.

Decyzja o wymordowaniu jeńców zapadła 5 marca 1940 roku. Przewieziono ich do obozów w Katyniu, Kozielsku, Ostaszkowie, Starobielsku. Wśród ofiar było (za IPN) 14,5 tys. jeńców wojennych – oficerów i policjantów oraz ponad 7,5 tys. więźniów aresztowanych na terenach okupowanych przez ZSRR. W całym kraju odbyły się uroczystości upamiętniające tę makabryczną zbrodnię.

MODLITWA ZA POLSKĘ - KS. JERZY POPIEŁUSZKO

Homilia - Msza Św. za Ojczyznę 31 października 1982 r.

Stoimy dzisiaj przy ołtarzu Chrystusowym wobec twojego wizerunku, święty Maksymilianie, patronie Polski udręczonej. Stoimy, aby zanosić modlitwę do tronu Bożego, aby za twoim pośrednictwem prowadzić z Bogiem dialog w imieniu naszym i w imieniu tych wszystkich, którzy cierpią w obozach i więzieniach, cierpią za walkę o sprawiedliwość i prawdę w Ojczyźnie. Wszystkie wzniosłe przeżycia poprzednich lat, związane z wyborem Polaka na Stolicę Piotrową, przeżycia związane z pierwszą w tak przebogatych dziejach narodu polskiego wizytą papieża na polskiej ziemi, przeżycia związane z narodzinami „Solidarności” – wszystko to miało nas przygotować i umocnić do mężnego znoszenia cierpień i upokorzeń, jakie od przeszło dziesięciu miesięcy przeżywamy.

Natomiast zaliczenie do grona świętych Ciebie, ojciec Maksymilianie, współczesny męczenniku, ukazuje nam i utwierdza nas w przekonaniu, że potęga zła, zakłamania, pogardy i nienawiści do człowieka musi być pokonana. Jesteś, święty Maksymilianie, symbolem zwycięstwa, jakie odnosi człowiek siłą zniewolony, ale pozostający wolny duchem.

Aby pozostać człowiekiem wolnym duchowo, trzeba żyć w prawdzie. Życie w prawdzie to dawanie prawdy świadectwa na zewnątrz, to przyznanie się do niej i upominanie się o nią w każdej sytuacji. Prawda jest niezmienna. Prawdy nie da się zniszczyć taką czy inną decyzją, taką czy inną ustawą. Na tym polega w zasadzie nasza niewola, że poddajemy się panowaniu kłamstwa, że go nie demaskujemy i nie protestujemy wobec niego na co dzień. Nie prostujemy go, milczymy lub udajemy, że w nie wierzymy. Żyjemy wtedy sami w zakłamaniu. Odważne świadectwo prawdy jest drogą prowadzącą bezpośrednio do wolności. Człowiek, który daje świadectwo prawdy, jest człowiekiem wolnym nawet w warunkach zewnętrznego zniewolenia, nawet w obozie czy więzieniu. Gdyby większość Polaków w obecnej sytuacji wkroczyła na drogę prawdy, gdyby ta większość nie zapomniała, co było dla niej prawdą jeszcze przed niespełna rokiem, stalibyśmy się narodem wolnym duchowo już teraz. A wolność zewnętrzna czy polityczna musiałaby przyjść prędzej czy później jako konsekwencja tej wolności ducha i wierności prawdzie.

Zasadniczą sprawą przy wyzwoleniu człowieka i narodu jest przewyciężenie lęku. Lęk rodzi się zawsze z zagrożenia. Lękamy się, że grozi nam cierpienie, utrata jakiegoś dobra, utrata wolności, zdrowia czy stanowiska. I wtedy działamy wbrew sumieniu, które jest przecież miernikiem prawdy. Przewyciężamy lęk, gdy godzimy się na cierpienie lub utratę czegoś w imię wyższych wartości. Jeżeli prawda będzie dla nas taką wartością, dla której warto cierpieć, warto ponosić ryzyko, to wtedy przewyciężymy lęk, który jest bezpośrednią przyczyną naszego zniewolenia. Chrystus wielokrotnie przypominał swoim uczniom: „Nie bójcie się. Nie bójcie się tych, którzy zabijają ciało, a nic więcej

uczynić nie mogą... (Łk 12.4)" Ty, święty Maksymilianie, byłeś wierny temu pouczeniu Chrystusa. Nie bałeś się pojechać w nieznane do Japonii, by głosić prawdę o Chrystusie. Nie bałeś się cierpienia i utraty życia. Dzięki temu twój wolny duch żyje i przynosi owoce.

Zmarły prymas Polski, kardynał Stefan Wyszyński, przebywając w więzieniu za prawdę, w swoich notatkach w dniu 5 października 1954 roku pisał, że „największym brakiem apostoła jest lęk (...), on ściska serce i kurczy gardło. (...) Każdy, kto milknie wobec nieprzyjaciół sprawy, rozzuchwala ich. (...) Zmusić do milczenia przez lęk, to pierwsze zadanie strategii bezbożniczej. (...) Milczenie tylko wtedy ma swoją apostołską wymowę, gdy nie odwracam oblicza swego od bijących...". Tyle zmarły Prymas Polski w zapiskach więziennych.

Tak bardzo jesteś nam potrzebny, święty Maksymilianie, jako wzór człowieka nieulegającego lękowi, nieulegającego zastraszeniu. Jako święty, którego można nazwać patronem Polski udręczonej. Bo który ze świętych mógłby upominać się bardziej o swój zniewolony dzisiaj naród, jak nie ty, który sam byłeś bity i poniewierany. Który patrzyłeś na zalęknionych braci, przebywających z tobą w więzieniu, a potem w obozie i w bunkrze głodowym. Którego zabrano do obozu bez wyroku, tylko dlatego, że należałeś do synów kochających Ojczyznę i prawdę, który przyjąłeś cierpienie i śmierć za drugiego człowieka.

Przyjąć dobrowolnie cierpienie za drugiego człowieka to coś więcej niż tylko cierpieć. Na taką decyzję mogą zdobyć się tylko ludzie wewnętrznie wolni.

Są i tu dzisiaj w naszej świątyni zarówno ludzie cieszący się autorytetem i sympatią społeczeństwa, jak i prości robotnicy, którzy zgłaszali chęć pójścia do obozu dla internowanych w zamian za uwolnienie ojców czy matek rodzin. Chcieli nieść krzyż swych współbraci, chcieli uwolnić od cierpienia chociaż niektóre rodziny. Niestety, nie pozwolono im złożyć tej ofiary za braci swoich.

Wiele nasz naród wycierpiał w dziejach historii. Tak trudno jest mówić jeszcze dzisiaj o bolesnej przeszłości tamtych strasznych lat okupacji. Ale im bardziej pamiętamy, ile przeżył nasz naród w przeszłości, pod okupacją nienawiści, tym bardziej rozumiemy słowa Ojca Świętego skierowane do Polaków na audiencji w dniu 11 października bieżącego roku.

„Nie jest dobrze – mówił przez łyzy Ojciec Święty – nie jest dobrze, jeżeli rodacy przyjeżdżają na kanonizację swojego Rodaka ze łzami w oczach. Bo nie były to łzy radości... Do nich dołączały się czasem słowa wołania. Wołania nie tylko z tej sali, wołania z daleka. I dlatego ja chcę odpowiedzieć na te wołania przez was, którzy tu jesteście, chcę odpowiedzieć tym, których nie ma, a przede wszystkim tym, którzy znajdują się w obozach internowanych, w więzieniach. Pragnę odpowiedzieć tym, którzy w jakikolwiek sposób cierpią na ziemi polskiej, i pragnę z tego miejsca zwrócić się do władz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ażeby nie było więcej tych łez. Społeczeństwo polskie, mój naród, zasługuje nie na to, ażeby pobudzać go do łez rozpacz i przygnębienia, ale na to, żeby tworzyć jego lepszą przyszłość...”

Tak, naród, który tyle wycierpiał w niedalekiej przeszłości, nie zasługuje na to, by wiele jego najlepszych synów i córek przebywało w obozach i więzieniach, nie zasługuje na to, by była poniewierana i bita młodzież, nie zasługuje na to by miały miejsce kainowe zbrodnie. Nie zasługuje na to,

by wbrew jego woli odebrano mu okupiony cierpieniem i krwią robotników Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, o którym to już zmarły Prymas 2 kwietnia ubiegłego roku powiedział, że w ciągu kilku miesięcy zrobił więcej, niż zdołałaby dokonać najbardziej sprawna polityka. Nie zasługuje na to, by Związek został rozwiązany, ten Związek, o którym Rada Główna Episkopatu w dniu 15 grudnia ubiegłego roku powiedziała, że jest konieczny do przywrócenia równowagi życia społecznego. Związek, o którego reaktywowanie ubiegał się do ostatniej chwili, narażając swój własny i Kościoła autorytet, obecny prymas Polski.

Jesteśmy powołani do prawdy, jesteśmy powołani do świadczenia o prawdzie, do świadczenia swoim życiem. „Poznajcie prawdę – wołał Chrystus w czytanej dzisiaj Ewangelii – poznajcie prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8,32). Bądźcie więc wierni prawdzie.

Kończymy nasze rozważania, święty Maksymilianie, i prosimy, byś je w słowach prostej modlitwy, przez ręce Matki Najświętszej Niepokalanej, której wiernie służyłeś przez całe życie, zaniósł przed Boga tron.

Kończymy nasze rozważania przypominając słowa Ojca Świętego, wypowiedziane, kiedy jeszcze był biskupem Krakowa: „Słaby jest lud, jeśli godzi się na swoją klęskę, gdy zapomina, że został posłany, by czuwać, aż przyjdzie jego godzina. Bo godziny wciąż wracają na wielkiej tarczy historii. Słaby jest lud, jeśli godzi się na swoją klęskę.”

Oby godzina prawdy jak najszybciej powróciła na wielkiej tarczy, na bohaterskiej tarczy naszego narodu i by prawda odniosła ostateczny triumf w naszej Ojczyźnie.

Amen.

***

Nagranie homilii ks. Jerzego Popiełuszki z 31.10.1982 r. można odsłuchać w serwisie YouTube www.youtube.com/watch?v=Ne72DTeYK6Q

***

fot. muzeumkspopieluszki.pl /Facebook/

NADEŚLANE PRZEZ CZYTELNIKÓW

Fotorelacja z wydarzeń w Polsce

Strajk generalny rolników – Warszawa – 6.03.2024 r.

Ogólnopolski protest rolników – Kraków – 20.03.2024 r.

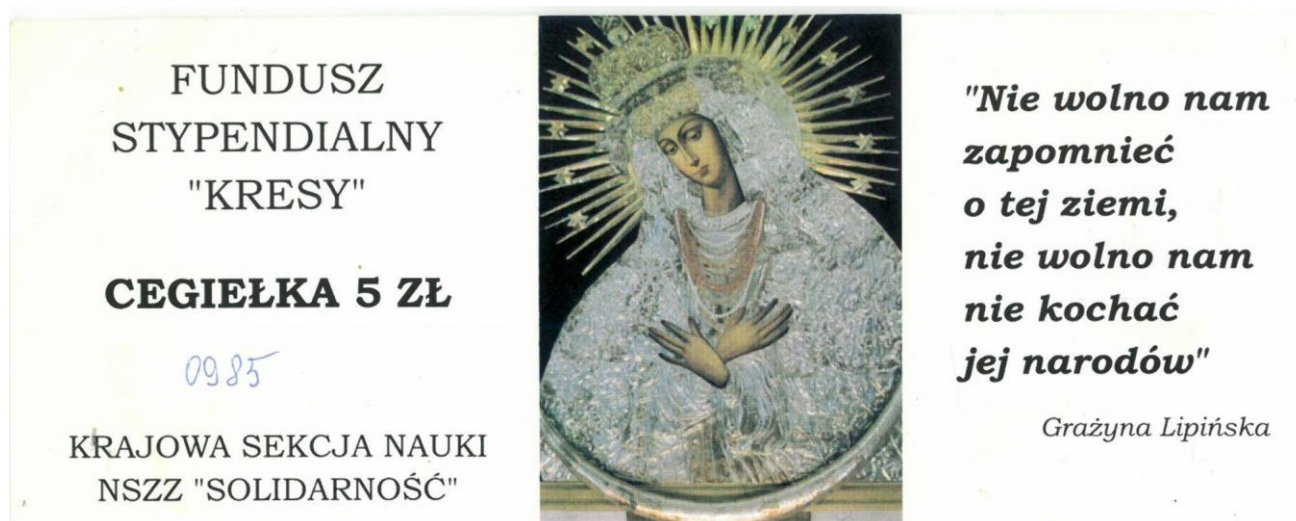
Obchody 14. rocznicy katastrofy smoleńskiej i 84. rocznicy Zbrodni Katyńskiej
Kraków – 10.04.2024 r.

WSPOMNIENIE ZMARŁYCH KOLEGÓW

Wspomnienia o Krzysztofie Schmidt-Szałowskim

Profesora Schmidt-Szałowskiego, naszego kolegę związkowego, pana Krzysztofa poznałam w Komisji Zakładowej w latach dziewięćdziesiątych. Był już wtedy znanym profesorem z dużym dorobkiem zawodowym, naukowym i organizacyjnym. Słyszałam wcześniej o jego działalności podziemnej, ale nie byłam bezpośrednim tego świadkiem. W Komisji Zakładowej zapamiętałam jego spokojny, rzeczowy głos rozsądku w sprawach trudnych, czasem konfliktowych. Kiedy pojawił się problem pięćdziesięcioprocentowych kosztów uzyskania przychodu, były różne wątpliwości, czy to nam się naprawdę należy. Wtedy pan Krzysztof zrobił analizę prawną dotyczącą tego w odniesieniu do pracowników uczelni. Sprawa została pozytywnie dla nas wyjaśniona.

W 1997 roku powołany został Fundusz „Kresy” Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, na wniosek ówczesnego przewodniczącego Janusza Sobieszczańskiego z Politechniki Warszawskiej. Ze względów formalnych Fundusz ten był firmowany przez Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”. Regulamin Funduszu „Kresy” został uchwalony 19.06.1997 r. W tym samym roku została powołana Rada Funduszu „Kresy”. Celem Funduszu była pomoc młodzieży pochodzenia polskiego z krajów byłego Związku Radzieckiego. Pierwszym przewodniczącym Rady Funduszu „Kresy” został profesor Krzysztof Schmidt-Szałowski (1997 – 2001).

Fundusz powstawał z dobrowolnych wpłat organizacji zakładowych i międzyzakładowych oraz darowizn od osób fizycznych i prawnych, organów samorządu terytorialnego, organizacji społecznych i innych. Wkład pracy w wyszukiwanie źródeł finansowania był znaczny - kierowanie listów do firm, instytucji, jednostek samorządowych, akcja sprzedawania cegiełek na rzecz Funduszu. Akcja sprzedaży cegiełek wymagała wcześniej bardzo kłopotliwego zdobywania różnych zezwoleń, nawet kurii biskupiej, bo zawierały wizerunek Matki Bożej Ostrobramskiej. Wizerunek ten, oprócz treści religijnej, jest też pewnym symbolem losów naszych rodaków, którzy zostali za wschodnią granicą.

Na wszystkie te formy działalności pan Krzysztof nie żałował czasu. Stypendystów „Funduszu” traktował indywidualnie, z każdym studentem rozmawiał. Warunkiem kontynuowania pomocy stypendialnej było i nadal jest - zaliczanie kolejnych semestrów. Nad tym też trzeba było czuwać.

Fundusz „Kresy” istnieje nadal, obecnie w Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Politechnice Warszawskiej. Pomoc młodzieży kresowej jest kontynuowana, a początkowy wkład pracy procentuje.

Irena Gronowska

Prof. dr hab. Krzysztof Schmidt-Szałowski zmarł 5 grudnia 2023 r. Pan Profesor był współzałożycielem NSZZ „Solidarność” na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. Działał w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność” w okresie niejawnej działalności związku. Przewodniczył Radzie Funduszu Stypendialnego „Kresy” do końca 2001 r. działającego w ramach KSN NSZZ „Solidarność”.

Fundusz „KRESY” wspierał naszych rodaków spoza wschodnich granic Polski, a przede wszystkim pomagał młodzieży polskiego pochodzenia w podejmowaniu kształcenia w Polsce.

Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

15 kwietnia 2024 r. zmarła **prof. Jadwiga Staniszkis**.

Polska socjolog, profesor nauk humanistycznych, laureatka Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej i publicystka. Karierę akademicką i naukową związała z Uniwersytetem Warszawskim, Instytutem Filozofii i Socjologii PAN oraz Wyższą Szkołą Biznesu - National Louis University z siedzibą w Nowym Sączu.

Uczestniczyła w wydarzeniach marcowych 1968 roku. Represjonowana za udział w protestach studenckich została aresztowana na 9 miesięcy i zwolniona

z pracy na Uniwersytecie Warszawskim. Była związana z Solidarnością od początku jej istnienia.

W sierpniu 1980 r. zaproszona przez Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku uczestniczyła w negocjacjach ze stroną rządową. Weszła w skład Komisji Ekspertów MKS. Po zawarciu porozumień sierpniowych i utworzeniu NSZZ „Solidarność” doradzała związkowcom. W stanie wojennym wykładała we Wszechnicy Solidarności i publikowała w prasie podziemnej. Autorka wielu książek i publikacji m.in. *Poland's self-limiting revolution* (1984), *Ontologia socjalizmu* (1988), *The Dynamics of the Breakthrough in Eastern Europe: The Polish Experience* (1991), *Postkomunizm* (2000), *Władza globalizacji* (2003), *O władzy i bezsilności* (2006).

fot. PAP/Tomasz Gzell

Wielkie kłamstwo kryzysu klimatycznego służy wskrzeszeniu socjalizmu

Obszerne fragmenty wywiadu z prof. Seok Soon Park przeprowadzonego przez Franco Battaglia

Kolejnym uczonym demaskującym kłamstwo na temat kryzysu klimatycznego jest Seok Soon Park, profesor nauk o środowisku na *Ewha Womans University* w Seulu, który udzielił wywiadu dla włoskiego czasopisma *La Verità (Prawda)*¹ z 20 lutego br. Od 30 lat, jako prezes Koreańskiego Towarzystwa Edukacji Ekologicznej, promuje zamożny ekologizm (affluent environmentalism), czyli to, co można by nazwać „ekologizmem na rzecz szczęśliwego wzrostu”, w przeciwieństwie do deindustrializacji i antyrozwoju Zielonej Lewicy, czyli nieszczęśliwego dewzrostu.

Profesorze Park, czym jest zamożny ekologizm?

Działalność człowieka może powodować problemy środowiskowe, które można jednak rozwiązać. Rozwiązaniem jest inwestowanie w ochronę środowiska, co umożliwia kapitalizm. Zieloni i lewica twierdzą natomiast, że kapitalizm wywoła kryzys ekologiczny, a rozwiązaniem będzie socjalizm, jest to jednak iluzja. Dowodem jest Półwysep Koreański. Socjalizm nie jest systemem mającym na celu poprawę bytu ludzkości, a jedynie politycznym oszustwem, mającym na celu zdobycie władzy. Co więcej, ostatecznym skutkiem socjalizmu jest bieda, która staje się jednocześnie największym wrogiem środowiska. Moja książka z 2012 roku *The Affluent Environmentalism: A rich and healthy environmental nation is our future (Bogaty i zdrowy naród ekologiczny to nasza przyszłość)*, szczegółowo wyjaśnia tę filozofię szczęśliwego wzrostu.

Jak zainteresowałeś się zmianami klimatycznymi?

Przez lata wierzyłem, że kwestia klimatyczna została przedstawiona w sposób określony przez IPCC (Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu). Kiedy w 2017 roku prezydent USA Donald Trump ogłosił odstąpienie od Porozumienia paryskiego [PA z 2015 r.], stwierdzając, że „globalne ocieplenie to totalna i bardzo kosztowna mistyfikacja”, postanowiłem sam przestudiować tę kwestię”.

Do jakich wniosków doszedłeś i w jaki sposób?

Przestudiowałem dostępną literaturę i zszokowało mnie odkrycie, jak zniekształcony jest przekaz do ludzi przez polityków i dziennikarzy. Studiując historię klimatu Ziemi, zdałem sobie sprawę, że nie tylko nie ma kryzysu klimatycznego, ale także, że żyjemy w błogosławionym wieku. Dowiedziałem się, że argumenty IPCC nie mają charakteru naukowego i jeśli mam być szczery, myślę, że w IPCC jest wielu ludzi pozbawionych moralności lub naukowców bez sumienia”².

Jak ten problem jest postrzegany w Korei Południowej?

Do niedawna prawie wszyscy w społeczeństwie koreańskim wierzyli, że przyczyną zmian klimatycznych jest człowiek i że jeśli cywilizacja przemysłowa i ludzki styl życia będą kontynuowane w taki sposób jak obecnie, nastąpi katastrofa klimatyczna. Powodem tego przekonania był fakt, że do lipca ubiegłego roku przewodniczącym IPCC był Koreańczyk Hoe-sung Lee, a inny Koreańczyk – Ki-moon Ban, były sekretarz generalny ONZ – w dalszym ciągu wspierał działania klimatyczne po powrocie

¹ The climate-crisis big lie serves to resurrect socialism. <https://clintel.org/the-climate-crisis-big-lie-serves-to-resurrect-socialism/> ; <https://www.laverita.info/cambiamento-climatico-seok-soon-park-2667320612.html>

² Błędy i manipulacje danymi w raportach IPCC szczegółowiej opisano w *Przyczyny zmian klimatu. Cz. I*. Wiadomości KSN, nr 1-2/2024, s. 23-32.

<http://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2024/03/Wiadomosci-KSN-styczen-luty-2024.pdf>

do Korei. Dziś sposób myślenia niektórych części koreańskiej klasy intelektualnej stopniowo się zmienia”.

Dzieje się tak również dzięki Twoim wysiłkom: w 2023 roku napisałeś dwie książki: *“Climate Apocalypse, the Greatest Hoax in Human History”* and *“Myths of the Climate Crisis”* ...

Tak. W pierwszej książce omawiam, w jaki sposób teoria antropogenicznego globalnego ocieplenia jest kolosalną manipulacją, możliwą dzięki naukowo wadliwym technikom badawczym. Analizuję także naukowe sprzeczności związane z neutralnością węglową oraz szkody gospodarcze i [zjawiska] niekorzystne dla środowiska w dążeniu do niej. Drugą książkę napisałem po opublikowaniu, dokładnie rok temu, Szóstego Raportu IPCC [AR6], kiedy światowe media zaczęły alarmować, obawiając się końca planety. W mojej książce obaliłem fałszywe wiadomości na temat kryzysu klimatycznego, w szczególności pokazałem, jak neutralność węglowa jest kosztowna i nieskuteczna.

Ale powiedziano nam, że bez neutralności węglowej nastąpi katastrofa klimatyczna...

Dziewięćdziesiąt pięć procent efektu cieplarnianego jest powodowanych przez parę wodną, a ilość CO₂ wytwarzanego przez człowieka jest nieznaczna. Klimatem rządzą aktywność słoneczna, prądy oceaniczne i termoregulacyjna funkcja chmur: antropogeniczny CO₂ jest hałasem tła. Wzrost emisji CO₂ jest konsekwencją zwiększonego dobrobytu ludzkości wynikającego ze stosowania paliw kopalnych. Ponadto dzięki zwiększonemu poziomowi CO₂ Ziemia jest bardziej ekologiczna, a produkcja żywności rośnie. CO₂ nie ma wpływu na klimat Ziemi i ma korzystny wpływ na biomasę Ziemi. Wykorzystanie paliw kopalnych, wzrost populacji ludzkiej i wzrost emisji CO₂ to boskie błogosławieństwa. Przez całe życie byłem naukowcem, a naukowcy wypowiadają się w oparciu o ustalone teorie i powtarzalne dowody empiryczne na poparcie swoich twierdzeń: wszystko, co powiedziałem, jest poparte solidnymi dowodami empirycznymi.

Jaka jest sytuacja klimatyczna w Korei Południowej?

Roczniki dynastii Chosun odnotowują anomalie pogodowe, takie jak grad, mróz i śnieg, nawet latem, w latach 1400-1800, potwierdzając w ten sposób, że mała epoka lodowcowa była zjawiskiem globalnym. Od 1876 do 1905 roku kraj cierpiał przez trzydzieści lat poważnej suszy, a w 1925 r. poważna powódź spowodowała szkody, które oszacowano na 58% rocznego budżetu państwa. Wskaźnik ciepła w Seulu w latach 30.-40. XX w. był wyższy niż obecnie, mimo że zawartość CO₂ nie przekraczała 300 ppm (dziś jest to ponad 400 ppm). W ostatnich dziesięcioleciach liczba tajfunów, które nawiedziły Koreę i Japonię, spadła. Wszystko to przeczy twierdzeniom działaczy klimatycznych, że rosnący poziom CO₂ powoduje bezprecedensowe fale upałów, susze i powodzie”.

Korea Południowa również zadeklarowała (był to rok 2020) swój zamiar osiągnięcia neutralności węglowej do 2050 roku. Jakie są Twoje przemyślenia na temat neutralności węglowej i co według Ciebie jest pożądane, aby naród z tym zrobił?

Kryzys klimatyczny jest być może największym kłamstwem w historii ludzkości, a neutralność węglowa to samobójstwo gospodarcze zrodzone z tępoty niektórych ludzi. Jest to nieosiągalne z co najmniej trzech powodów. Po pierwsze, jeśli planeta się ociepli, oceany, które pokrywają 70% powierzchni Ziemi, wyemitują część rozpuszczonego w nich CO₂. Po drugie, szybka industrializacja Chin, Indii i innych krajów rozwijających się w dalszym ciągu zwiększa zużycie paliw kopalnych. Po trzecie, liczba ludności na świecie stale rośnie o około 80 milionów ludzi rocznie, zwłaszcza w krajach słabo rozwiniętych, w których emisja CO₂ na mieszkańca stale rośnie”.

Opracowanie **Wojciech Pillich**

TROCHĘ HISTORII

Zbigniew Bleszyński (mój ojciec) cz. III

W czasie „karnawału” Solidarności w 1981 roku w tygodniku „Przegląd Techniczny – Innowacje” znalazłem w dwóch kolejnych numerach obszerny tekst wspomnieniowy, poświęcony m.in. działalności wywiadowczej AK w Piotrkowie Trybunalskim i okolicach. W tekście było wymienione imię i nazwisko panięskie mamy – Marysia Bucholcówna. Pokazałem mamie obie części artykułu. Przeczytała uważnie i skomentowała to następująco: „To nie ja. To ktoś inny o tym samym imieniu i nazwisku”. A przecież w stosunkowo niewielkim podczas wojny Piotrkowie Trybunalskim nie było nikogo innego o tym samym imieniu i dosyć rzadkim w Polsce niemieckim nazwisku. Dowiedziałem się więc, że niczego się od niej nie dowiem. Nie było w tym nic dziwnego. Dopiero teraz to rozumiem. Mama po prostu nie znalazła innego wytłumaczenia. Zaprzysiężenie do wywiadu lub kontrwywiadu AK (rota, jak dowiedziałem się od swojego kuzyna z innej gałęzi Bleszyńskich, Józia Bleszyńskiego, była odmienna od rot zaprzysiężenia do AK) stanowiło niejako wstąpienie do konspiracji w ramach istniejącej konspiracji AK. Podwójne zakonspirowanie. W tekście tej roty (nie dysponuję tekstem) – jak twierdził Józio, żołnierz NSZ, znajdowało się zobowiązanie do zachowania tajemnicy do śmierci. Mama była wściekła. Dostrzegłem to w jej twarzy. Wówczas nie domyślałem się dlaczego. Ktoś z jej ówczesnego kręgu przyjaciół z wywiadu AK złamał przysięgę i podał prawdziwe nazwiska. Nieważne, że było to w okresie „Solidarności”. Przysięga została złamana. Mama w okresie 1980 i na początku 1981 roku (okres legalnej „Solidarności”) pracowała jako szeregową pracownicą w Centrali Techniczno-Handlowej Maszyn i Aparatów Elektrycznych „EMA-ZBYT”. Niewątpliwie jej doświadczenia z okresu wojennego i powojennego były niezwykle pomocne przy tworzeniu przez pracowników tego przedsiębiorstwa Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. Przy tej okazji, zupełnym przypadkiem, wpadłem na trop pewnie jednej z wielu antysolidarnościowych operacji SB (komunistyczna Służba Bezpieczeństwa) ukierunkowanych również na rozpracowywanie środowisk AK. Tygodnik „Przegląd Techniczny – Innowacje” w 1981 roku miał zdecydowanie prosolidarnościowe nastawienie. Ukazywały się w nim m.in. ciekawe materiały z okresu II wojny światowej. Do tej kategorii należał wspomniany artykuł. Będąc wówczas gorliwym czytelnikiem tego tygodnika, skrzętnie gromadziłem kolejne numery. Trzeba było na nie polować, gdyż do kiosku docierało zaledwie po kilka egzemplarzy. Porządkując piwnicę po 1989 roku, cały pakiet starych tygodników wyrzuciłem na makulaturę. Przystępując do opisywania historii moich bliskich w połowie 2-giej dekady lat dwutysięcznych, gdy wydawało się, że wszelkie wspomnieniowe artykuły po „zwycięstwie” Solidarności, stały się już rzeczywiście tylko wspomnieniowe, doszedłem do wniosku, że dobrze by było znowu dysponować ww. artykułem, tym bardziej że poza nazwiskiem panięskim mamy były tam wymienione inne nazwiska. I co się okazało? W Bibliotece Narodowej wszystkie egzemplarze „Przeglądu Technicznego – Innowacji” były zmikrofilmowane i można było je przeglądać wyłącznie na przeglądarce. Artykułu z 1981 roku nie znalazłem. Zniknął. W przeglądanych numerach tygodnika pojawiło się natomiast sporo reklam, które w warunkach ówczesnej gospodarki nakazowo-rozdzielczej były po prostu zbędne. Sprawdziłem wersje papierowe tygodnika w bibliotece Politechniki Warszawskiej. To samo. Niezjąca już dziennikarka Mirosława Filipkowska wyśledziła w 1981 roku, że prawie cały

nakład drukowanego w Domu Słowa Polskiego tygodnika „Przegląd Techniczny – Innowacje”, z wyjątkiem części rozwożonej bezpośrednio z drukarni do kiosków na terenie Warszawy, pod konwojem SB jechał od razu na przemiał do Zakładów Papierniczych w Konstancinie-Jeziornie. Tak SB walczyło wtedy z wolnym słowem.

Przeglądając zachowane dokumenty w archiwum Wojskowego Biura Historycznego dotyczące działalności podziemnej AK w Podokręgu – Inspektoracie Piotrków Tryb. zidentyfikowałem szczątkowy fragment dokumentu pisanego odręcznie charakterem pisma mamy. Wynikało z niego, że pseudonimem mamy w II Oddziale (wywiad i kontrwywiad) Podokręgu była „Marta”. Na mocy rozkazu awansowego i odznaczeniowego Dowódcy AK gen. Leopolda Okulickiego pseudonim „Niedźwiadek” mama została awansowana do stopnia st. sierżanta i odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami z dniem 1.01.1945 r. Na mocy tego samego rozkazu odznaczeniowego ojciec również otrzymał taki sam Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami.

Wracając ponownie do tematu wojny i dziejów ojca, znowu zwróciłem się do mamy.

Mama, pytana wprost o działalność ojca, odpowiadała krótko: „Robił interesy”. Jakie to były interesy i dlaczego wszystkie miały miejsce w pobliżu ówczesnej granicy Generalnego Gubernatorstwa (okupowana przez Niemców część Polski) z III Rzeszą – nie wiem. Będąc fikcyjnie zatrudniony w majątku państwa Madalińskich w Sobakowie (Madalińscy byli właścicielami majątków zarówno w Sobakowie, jak i w Sobakówku) jako księgowy (przebywał tam od 1.06.1940 roku), ojciec często odwiedzał Krześlów – siedzibę rodziny Walickich, Sulejów – opactwo cysterskie itd. O tym, że ojciec najczęściej przebywał podczas okupacji niemieckiej w niewielkim dworku z epoki napoleońskiej należącym wtedy do rodziny Walickich, dowiedziałem się od mamy zupełnie przypadkowo w 2001 roku. Jak to się mówi – wysnęło się jej. Miałem służbowo jechać do Krześlowa celem dokonania oceny firmy innowacyjnej Cleve, która prowadziła tam działalność. Wspomniałem o tym mamie: „O, ojciec tam siedział w czasie wojny całymi tygodniami. U Walickich” – powiedziała. Zapytana o szczegóły, zamilkła. Mama myliła się. Ojciec wprawdzie odwiedzał Krześlów, ale gros czasu spędzał w majątkach Madalińskich w Sobakowie i Sobakówku, przynajmniej na początku okupacji niemieckiej, kiedy organizował spośród znanych sobie osób, w ramach ekspozytury wywiadu 741, informatorów na pobliskich terenach włączonych do Niemiec. Ponadto Walickich już wtedy w Krześlowie nie było. Zostali wyrzuceni przez Niemców z majątków Krześlów czy Głupice, podobnie jak Kuglerowie ze Strzyżewic. Sobaków i Sobakówek znajdowały się o kilka kilometrów od granicy, ale na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Natomiast Przecznia, Krześlów jak i znajdujące się kilka kilometrów na wschód Strzyżewice, Głupice czy Bukowie i leżące na południe od Krześlowa Lubiec, które ojciec odwiedzał, znalazły się od końca października 1939 roku na terenach wcielonych do Niemiec. Na samym początku okupacji (jesień 1939 r.) granica ta była jeszcze dosyć łatwa do sforsowania, stąd czas na tworzenie sieci informacyjnej w pobliżu tej nowej granicy był jak najbardziej odpowiedni. Ojciec przekraczał tę granicę kilkakrotnie. W jakiejś mierze tłumaczyłby to zachowany wykres stanu pogody w 1941 roku, o którym piszę w dalszej części tego rozdziału. Wygląda na to, że ojciec, montując sieć wywiadu (część ekspozytury 741) polskiego na terenie Rzeszy Niemieckiej w okresie jesień 1939 – wiosna 1940, poruszał się między majątkami m.in. Walickich, Arkuszewskich, Kuglerów. W Sobakowie (majątek Madalińskich) pojawił się na dłużej dopiero 1.06.1940 roku. Zachowało się bowiem zdjęcie Maryli Madalińskiej (na przełomie lat 50-tych i 60-tych była ona kie-

rowniczką Rektoratu Politechniki Warszawskiej), które ofiarowała ojcu 1.06.1942 roku w 2-gą rocznicę jego pojawienia się w Sobakowie, gdzie zatrudnił się jako księgowy. Waliccy, wyrzuceni z Krześłowa, schronili się w Sobakówku, w majątku Madalińskich. Niezwykle ważny i znaczący jest niewielki zapis ojca z 1.11.1939 roku, z którego wynika, że po wyjeździe tego dnia z Głupic, a następnie z Piotrkowa do Warszawy, spotkał się z ciotką Krysią i stryjem Stanisławem celem „sprawozdania po ukierunkowaniu”. Z zapisu tego wyciągam narzucający się wniosek, że zarówno ciocia Krysia, jak i stryj Stanisław byli mocno zaangażowani w przedwojenną wywiadowczą działalność II Oddziału Sztabu Głównego WP i współtworzyli tuż po przegranej kampanii wrześniowej ekspozyturę wywiadu polskiego znaną jako 741. Wskazuje to wyraźnie na udział również stryja Stanisława w pracy organizacyjnej nad powstaniem ekspozytury. Natomiast ojciec, niewątpliwie realizujący zadania postawione przez II Oddział Sztabu Głównego WP w dziedzinie bezpieczeństwa, pełnił w trakcie powstawania ekspozytury rolę wykonawczą. Natomiast od sierpnia 1941 roku ojciec już jako L 53 w LOMBARDZIE tworzył sieć informatorów w miejscowościach na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Były to m.in.: Prymusowa Wola, Rożenek, Gorzkowice, Mirów, Mstyczów, Mzurowa, Czekań, Tarnawa. Wszyscy informatorzy wywodzili się albo z kręgów ziemiańskich, albo spośród osób blisko z tymi kręgami związanych. [cdn.]

Tomasz Błeszyński

***

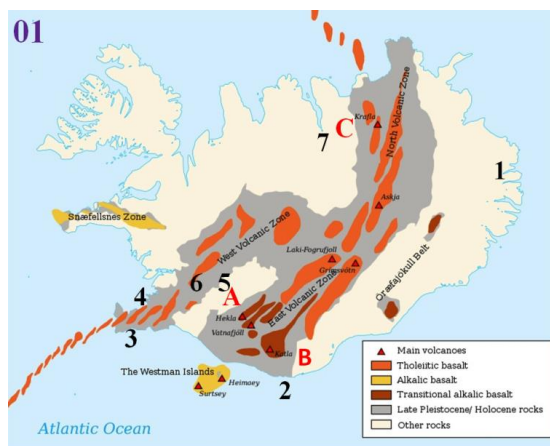
Z cyklu: wędrówki po świecie ...

Zachodnia Islandia

Po obejrzeniu majestatycznego wulkanu Hekla 1491 m n.p.m., jedziemy drogą nr 30 na północ. Droga prowadzi przez stare pola lawowe, które zostały opanowane przez roślinność i są wykorzystywane do hodowli owiec i bydła. Nad polami wznoszą się wzgórza zakrzepłej lawy. Dojeżdżamy do górnego parkingu przy wodospadzie **Gullfoss** (Złoty Wodospad) na lodowcowej rzece Hvítá. Potężne masy wody w ilości 141 m³/s (w lecie) spadają z dwóch skalnych progów o wysokościach 11 m i 21 m. Wokół wodospadu są ścieżki dla turystów oraz punkty widokowe, z których oczywiście skorzystaliśmy. Wodospad został zachowany dzięki Sigríður Tómasdóttir, która obroniła go przed zakusami zbudowania tam elektrowni wodnej. Dochodząc do wodospadu zatrzymujemy się przy tablicy jej poświęconej.

10 km na zachód od wodospadu Gullfoss oglądamy jedną z największych islandzkich atrakcji – obszar geotermalny o powierzchni 3 km² z aktywnymi gejzerami, gorącymi źródłami i dołami wypełnionymi wrzącym i bulgoczącym błotem. Obecnie, najbardziej widowiskowy jest gejzer Strokkur, który co kilka minut wyrzuca wrzącą wodę na wysokość do 35 m. Erupcja zaczyna się od powstania wyrzuszenia na powierzchni wody w basenie gejzeru. Erupcje **gejzeru Strokkur** były automatycznie rejestrowane od 27 czerwca 2017 r. do 6 czerwca 2018 r. za pomocą czterech sejsmografów. Zarejestrowano 73 466 erupcje. Gejzer wybucha również seriami do sześciu erupcji w krótkich

odstępach czasu. Najbardziej znanym gejzerem był **Geysir** wyrzucający wodę do wysokości nawet 120 m. Obecnie jego erupcje są rzadkie, a ostatnią zanotowano w 2016 r. Brzeg basenu gejzeru jest wałem utworzonym przez krzemionkę SiO_2 wytrąconą z gorącej wody. Pierwotnie jest to bezpostaciowy opal, który po pewnym czasie przekształca się w trydymit, krystalobalit lub w kwarc, a ostatecznie w krystaliczny kwarc. Powierzchnię krzemionki kolonizują mikroorganizmy, które powodują, że powstająca skała może zawierać nawet 50% materii organicznej. Jeśli gorąca woda zawiera rozpuszczone minerały, to mogą one zabarwić wytrącającą się krzemionkę.

Fig. 01. Strefy wulkaniczne Islandii. Kolory żółty, pomarańczowy i brązowy – skały bazaltowe o różnych składach chemicznych; kolor szary – skały młodsze niż 2,5 mln lat. A – wulkan Hekla, B – wulkany Katla i Eyjafjallajökull, C – wulkan Krafla. 1 - Seyðisfjörður, 2 - Vík í Mýrdal, 3 - Grindavík i Błękitna Laguna, 4 - Reykjavík, 5 - Gullfoss, 6 - Gejzery Geysir i Strokkur, 7 - Akureyri.

Fig. 02. Tęcza nad wodospadem Gullfoss.

Fig. 03. Basen gejzeru Geysir.

Fig. 04. Erupcja gejzeru Strokkur.

Po godzinie jazdy dojeżdżamy do **Pingvellir**, gdzie w 1930 r. utworzono Park Narodowy. Przez Pingvellir przebiega granica płyt kontynentalnych, euroazjatyckiej i północnoamerykańskiej, które oddalają się od siebie ok. 7 mm/rok tworząc szczeliny. Największa szczelina Almannagjá ma długość 7,7 km, a wysokość ścian sięga 40 m. Idziemy wzdłuż pionowej ściany szczeliny mając wrażenie, że jedną nogą stąpamy po Ameryce, a drugą po Europie.

W Þingvellir w 930 r. po raz pierwszy zebrał się parlament Althing. Miejsce to zaznaczone jest flagą. Althingowi przewodniczył głosiciel prawa, który rozpoczynając obrady recytował istniejące prawo. Tu również, w 1000 r., przez głosowanie, przyjęto chrześcijaństwo. Obok kościoła z 1859 r. widzimy cmentarz zasłużonych. Oglądamy szczeliny Flosagiá, Nikulásargjá, Brennugjá i Peningjá oraz wodospad Öxarárfoss (22 m) na rzece Öxará.

Jadąc dalej na południowy zachód, po godzinie jazdy dojeżdżamy do rybackiego portu **Grindavík**. W 2010 r. oglądaliśmy tam festiwal obcokrajowców przebywających w Islandii. W pobliżu miasteczka, w masywie wulkanicznym Fagradalsfjall, pojawiły się w 2021 r. nowe kratery, które stały się atrakcją turystyczną. W 2023 r. otworzyła się w ziemi szczelina o długości 3,5 km, z której wydobywała się magma. 14 stycznia 2024 r. lawa dotarła do miasteczka. Spłonęły 3 domy.

Fig. 05. Þingvellir. Szczeliny na granicy płyt kontynentalnych i Jezioro Þingvallavatn (głębokość 114 m, pow. 84 km²).

Fig. 06. Þingvellir. Kanion Flosagiá. Szczelina o długości 800 m i głębokości 25 m jest wypełniona wodą.

Fig. 07. Þingvellir. Lawa warkoczowa.

Fig. 08. Þingvellir. Skała Lögberg i strome ściany szczeliny Almannagjá. Tu zbierał się parlament Althing.

Ingólfur Arnarsson (ok. 849 – ok. 910) przybył na wyspę w 874 r. i zbudował swoje domostwo w miejscu, które nazwał **Reykjavík**, „dymiąca zatoka”. Taki był początek stolicy Islandii, która obecnie liczy 139 tys. mieszkańców.

W Reykjavík oglądamy rzeźbę Jóna Gunnara Árnarsona „Sun-Craft”, uczestniczymy we mszy św. w katedrze Chrystusa Króla (Kościół Landakot, bazylika mniejsza, 1929 r.). Na placu Ingólfstorg widzimy drewniane domy, wylot pary z gorących źródeł oraz dom Fálkahús, gdzie trzymano sokoły.

Na placu Austurvöllur stoi pomnik Jóna Sigurðssona zwanego Ojcem Niepodległości. Dzień jego urodzin jest Świętem Narodowym Islandii. Obok pomnika jest siedziba parlamentu oraz drewniana katedra luterańska z 1847 r. zwana Dómkirkja.

Obok jeziora Tjörn stoi ratusz, gdzie pochylamy się nad plastyczną mapą Islandii. Oglądamy zabytkowe domy oraz luterańskie kościoły, z których najbardziej znany jest Hallgrímskirkja o wysokości 74,5 m. Z punktu widokowego na wieży oglądamy panoramę stolicy Islandii. Przed kościołem stoi pomnik Leifura Eiríkssona, który odkrył Amerykę w 1002 r., założył osadę i przezimował. Odkryty ląd nazwał Winlandią, bo rosły tam winogrona. Pomnik został podarowany Islandii przez USA w 1930 r. z okazji 1000-lecia islandzkiego parlamentu.

Fig. 09. Grindavík. Wzgórza pochodzenia wulkanicznego.

Fig. 10. Bláa Lónið (Błękitna Laguna) leży 6 km na północ od Grindavík. Woda, pochodząca z elektrowni geotermalnej Svartsengi, pozyskiwana jest z głębokości 2500 m i ogrzewa Reykjavík. Basen mieści 6 mln litrów wody, a jego największa głębokość wynosi 160 cm. Temperatura wody jest od 37°C do 39°C. Korzystamy z kąpeli. Bardzo zmineralizowana woda ma własności lecznicze i jest używana m.in. do leczenia łuszczycy. Na zdjęciu, z prawej strony, widać kłęby pary wodnej nad elektrownią, której moc wynosi 75 MW energii elektrycznej i 150 MW energii cieplnej. Energia geotermalna wykorzystywana jest do hodowli bananów w szklarniach. Nadmiar ciepłej wody wylewany jest w zimie na ulice, lub na specjalną plażę.

Fig. 11. Reykjavík. Katolicka katedra Chrystusa Króla podczas niedzielnej Mszy św. o godz. 13 w języku polskim. Patronem Islandii jest św. Torlak (1133-1193).

Fig. 12. Luterański kościół Hallgrímskirkja z 1986 r. Projekt kościoła autorstwa architekta Guðjóna Samúelssona nawiązuje do bazaltowych kolumn.

Zatrzymujemy się przy pomniku Ingólfa Arnarsona. Zwiedzamy port oraz centrum konferencyjne Harpa mieszczące salę koncertową. Podchodzimy do Domu Höfði, gdzie R. W. Reagan spotkał się z M. S. Gorbaczowem w dniach 11-12.10.1986 r. Oglądamy wystawę geologiczną w Volcano House. 20 czerwca 2010 r. spełniamy swój obywatelski obowiązek głosując w Konsulacie Generalnym RP w wyborach parlamentarnych.

W Reykjavík mają siedzibę dwa największe związki zawodowe VR i Efling. W Islandii prawie wszyscy pracownicy należą do związków zawodowych, które mają charakter branżowy. Składki na związki zawodowe płacą wszyscy pracujący niezależnie od tego, czy należą do związku, czy nie należą. Związki zawodowe, w imieniu swoich członków, negocjują w układach zbiorowych wynagrodzenia i warunki zatrudnienia. Członkowie większości związków mogą korzystać z funduszy chorobowych, urlopowych, edukacyjnych i innych oraz z pomocy prawnej.

Fig. 13. Dom Höfði, miejsce spotkania prezydenta USA Ronalda Reagana z Sekretarzem Generalnym KC KPZR Michaiłem Gorbaczowem w 1986 r.

Fig. 14. Harpa – sala koncertowa i centrum konferencyjne otwarte w 2011 r.

Wiele związków tworzy stowarzyszenia, które należą do jednej z czterech federacji pracowników. Związkiem, który nie należy do żadnej federacji, jest Islandzki Związek Nauczycieli.

Związki zawodowe mają **prawo do strajków**, natomiast pracodawcy mogą **stosować zakaz pracy**. Podczas zakazu pracy ludzie mają zakaz przychodzenia do pracy i nie otrzymują ani wynagrodzenia, ani świadczeń strajkowych. Związki zawodowe zawierają umowy z pracodawcami, np. z umowy między związkiem zawodowym VR i LIV (Islandzką Federacją Handlową) a SA (Konfederacją Pracodawców Islandzkich) wynika, że pracownicy zatrudnieni na pełny etat dostali w grudniu 2023 r. świadczenie świąteczne grudniowe w wysokości 103 000 koron islandzkich (3090 zł).

Ze względu na terroryzm i obniżenie bezpieczeństwa w krajach Europy Zachodniej, wielu turystów zwróciło się w stronę północy, m.in. Islandii, uważanej za bardzo bezpieczny kraj. Dlatego wybrałem kilka ciekawostek o Islandii.

Język islandzki jest najstarszym używanym językiem w Europie.

Islandia jest jedynym krajem w Europie, gdzie mieszkańcy nie mają nazwisk. Po imieniu, mężczyźni dodają imię ojca z dodatkiem son (syn), a kobiety też dodają imię ojca, ale z dodatkiem dottir (córka). Książka telefoniczna jest ułożona według imion, przy czym często podawane jest jakieś bliższe określenie, np. zawód, tytuł.

Islandki trzy razy zdobyły tytuł Miss Świata (1985, 1988 i 2005), a Islandczycy 5 razy zdobywali tytuł najsilniejszego mężczyzny na świecie (1991, 1994, 1995, 1996 i 2018).

Hallor Laxness (1902-1998) w 1955 r. otrzymał Nagrodę Nobla z literatury.

Astronauci amerykańscy ćwiczyli na islandzkich polach lawy.

Z Reykjavíku kierujemy się na północ w stronę Oceanu Arktycznego.

*Tekst i zdjęcia **Antoni Winiarski**
Zdjęcia z wycieczek w latach 2010, 2014 i 2016.*

***

WYBRANE WYDARZENIA

marzec 2024 – kwiecień 2024

Ewa Sobieszkańska

---

9 lutego Wojewoda Mazowiecki decyzją z 31 stycznia 2024 r. odmówił Stowarzyszeniu Marsz Niepodległości wydania zgody na cykliczną organizację zgromadzenia w dniu 11 listopada, w latach 2024-2026. Sąd Apelacyjny oddalił odwołanie Stowarzyszenia i utrzymał w mocy decyzję Wojewody.

13 lutego Prezydent Andrzej Duda zwołał Radę Gabinetową. Posiedzenie dotyczyło kluczowych dla Polski inwestycji: budowy elektrowni atomowych, Centralnego Portu Komunikacyjnego, modernizacji Sił Zbrojnych oraz rozwoju i rozbudowy polskich portów. To są sprawy fundamentalne, mające strategiczne znaczenie zarówno dla bezpieczeństwa Polski, jak i dla jej rozwoju. To są inwestycje nie na lata, ale na dekady. Wykraczające daleko poza horyzont czasowy jednego czy drugiego rządu.

<https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/wywiady/wywiad-prezydenta-rp-dla-interii,81358>

15 lutego Weszły w życie przepisy nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, czyli tzw. „ustawa Kamilka”. Projekt ustawy został złożony w Sejmie w maju 2023 r. po tragicznej śmierci ośmioletniego Kamilka z Częstochowy, który został zakatowany przez swojego ojczyma. "Ustawa Kamilka" została uchwalona 28 lipca 2023 r. W prace nad ustawą zaangażowany był zespół Ministerstwa Sprawiedliwości, który współpracował z wieloma psychologami, instytucjami rządowymi i organizacjami społecznymi, a także ekspertami UNICEF. Ustawa zawiera szereg rozwiązań, mających na celu lepszą ochronę dzieci przed przemocą i zapewnienie im kompleksowej pomocy w przypadku skrzywdzenia.

16 lutego Aleksiej Nawalny, przeciwnik polityczny W. Putina zmarł nagle w wieku 47 lat w kolonii karnej na północy Rosji.

21 lutego Za szarpaninę ze strażą marszałkowską (7 lutego, podczas próby wejścia posłów M. Kamińskiego i M. Wąsika do Sejmu) siedmioro posłów PIS, decyzją prezydium Sejmu, zostało ukaranych odebraniem diety poselskiej na okres trzech miesięcy. Ukarani zostali: Edward Siarka, Jan

Dziedziczak, Antoni Macierewicz, Jacek Bogucki, Małgorzata Gosiewska, Jerzy Polaczek i Katarzyna Sójka, która, jak się potem okazało, została pomyłona z Agnieszką Górską.

22 lutego Prof. Cenckiewicz i prof. Wysocki odeszli z Rady Muzeum Wojska Polskiego dlatego, że dyrektorem Muzeum został gen. Bogusław Pacek.

<https://dorzeczy.pl/kraj/553512/cenckiewicz-i-wysocki-odchodza-z-rady-muzeum-wojska-polskiego.html>wołanie

Od 9 lutego trwają protesty rolnicze i mają trwać. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” postanawia udzielić czynnego wsparcia rolniczym protestom i włączyć się w ich organizację.

<https://www.solidarnosc.org.pl/dok/2024/02/22/uchwala-kk-nr-1-24-ws-poparcia-rolniczych-protestow/>

Premier Donald Tusk poinformował o decyzji wprowadzenia na listę infrastruktury krytycznej przejść granicznych z Ukrainą i wskazanych odcinków dróg i torów kolejowych. Były premier Mateusz Morawiecki ocenił że to „oznacza w praktyce siłową blokadę protestu rolników”.

29 lutego Odbył się szczyt rolniczy zapowiadany przez premiera Donalda Tuska. Spotkanie rolników z premierem trwało trzy godziny.

https://pl.wikinews.org/wiki/Tusk_po_spotkaniu_z_rolnikami_w_zwiazku_z_protestami

Polska kupuje IBCS, czyli najnowocześniejszy system dowodzenia obroną przeciwlotniczą i przeciw-rakietową, na potrzeby programów „Wisła” i „Narew”. Umowę w tej sprawie podpisał wicepremier i minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz. Realizację wartego 2,53 mld dolarów netto kontraktu zaplanowano na lata 2024-2031. System IBCS umożliwia zarządzanie różnego typu zestawami przeciwlotniczymi i przeciw-rakietowymi, które mają otrzymywać informacje o celach ze wszystkich dostępnych w danym rejonie radarów (z każdego rodzaju sił zbrojnych). Zostanie on wykorzystany na potrzeby sześciu baterii wyrzutni systemu Patriot oraz 23 zestawów Narew.

<https://forsal.pl/kraj/bezpieczenstwo/artykuly/9483354,w-jakim-stanie-jest-polska-obrona-przeciwlotnicza-czeka-nas-rewolucja.html>

Komisja Europejska podjęła decyzję potwierdzającą udział Polski w Prokuraturze Europejskiej (EPPO). Prokuratura Europejska będzie prowadziła dochodzenia dotyczące przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, popełnionych w Polsce po 1 czerwca 2021 roku.

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/polska-czescia-prokuratury-europejskiej>

Komisja Europejska wydała pozytywną ocenę pierwszego wniosku Polski o płatności z Funduszu Odbudowy. W pierwszej transzy w ramach KPO Polsce wypłacone zostanie 6,3 mld euro (ok. 28,8 mld złotych). Środki mają trafić do Polski w nadchodzących tygodniach.

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/komisja-europejska-odblokowala-dla-polski-srodki-z-krajowego-planu-odbudowy>

11 marca Szwecja została członkiem NATO. <https://www.pism.pl/publikacje/szwecja-zostala-czlonkiem-nato>

12 marca W Waszyngtonie, z okazji 25-lecia wstąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego, polskiego prezydenta i premiera podjął prezydent Joe Biden. Tematami rozmów było bezpieczeństwo oraz energetyka.

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/9457757,co-przywiezli-z-waszyngtonu-duda-i-tusk.html>

14 marca Premier Donald Tusk powołał prokuratora Dariusza Korneluka na stanowisko Prokuratora Krajowego wyłonionego w wyniku konkursu.

Prezydent Andrzej Duda kwestionuje zwolnienie z funkcji Prokuratora Krajowego Dariusza Barskiego i powołanie na funkcję Prokuratora Krajowego Dariusza Korneluka jako „stojące w jaskrawej sprzeczności z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem”.

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9467848,prezydent-nowy-prokurator-krajowy-nieskutecznie-powolany-jest-wniose.html>

16 marca Rosjanie uderzyli bombą termobaryczną. To przerażająca broń, która wypala ziemię. Nie można się przed nią ukryć ani uchronić. Użycia broni termobarycznej przeciwko celom cywilnym zakazuje konwencja genewska.

17 marca W wieku 89 lat zmarł Ernest Bryll – wybitny poeta, prozaik, dramaturg, autor tekstów piosenek, tłumacz, dyplomata. <https://dzieje.pl/kultura-i-sztuka/zmarl-poeta-pisarz-i-dyplomata-ernest-bryll>

fot. bn.org.pl

22 marca Trwa największy od kilku tygodni atak powietrzny na Ukrainę. Rosjanie wykorzystują drony kamikadze, rakiety manewrujące i balistyczne. Najtrudniejsza sytuacja panuje m.in. w Kijowie, Charkowie i Lwowie.

26 marca Rano służby ABW włamały się do domu Zbigniewa Ziobro. Wybijali szyby i niszczyli dom. Wszystko pod nieobecność b. ministra i leczenie w związku z nowotworem. Jego nieobecność była łatwa do ustalenia. Nie było nawet próby kontaktu. Sprawa dotyczy budowy ośrodka „Archipelag – wyspy wolne od przemocy” mającego służyć ofiarom przestępstw, którego koszt budowy pokrywał w większej części Fundusz Sprawiedliwości zarządzany przez Ministerstwo Sprawiedliwości – w ramach dotacji dla Fundacji Profeto.

<https://dorzeczy.pl/kraj/566622/sluzby-weszly-do-ziobry-patryk-jaki-niszczily-dom.html>

Ks. Michał Olszewski, prezes Fundacji Profeto został zatrzymany przez ABW na polecenie prokuratorów zajmujących się badaniem wykorzystania środków z Funduszu Sprawiedliwości. Dwa dni później warszawski sąd podjął decyzję o zastosowaniu wobec niego trzymiesięcznego aresztu <https://www.tysol.pl/a119616-sprawa-ks-michala-olszewskiego-jest-oswiadczenie-fundacji-profeto-czujemy-sie-ofiarami-przemocy>

W Baltimore w amerykańskim stanie Maryland doszło do tragicznego w skutkach wypadku. Statek handlowy uderzył w podpory mostu Key Bridge, w wyniku czego ten niemal w całości runął do wody. <https://www.gospodarkamorska.pl/most-runal-jak-domek-z-kart-po-tym-jak-uderzyl-w-niego-statek-wielka-tragedia-w-baltimore-temat-aktualizowany-77146>

29 marca Prezydent Andrzej Duda zawetował nowelizację Prawa farmaceutycznego dotyczącą tabletki „dzień po”, dostępnej bez recepty dla osób powyżej 15 lat. Prezydent deklaruje otwartość na rozwiązania przewidziane omawianą ustawą, w odniesieniu do kobiet pełnoletnich (po ukończeniu 18 roku życia). (Ustawa została przyjęta przez Sejm 22 lutego, przez Senat 6 marca br.)

1 kwietnia W Poniedziałek Wielkanocny rakieta Izraela spadła na konwój, którym poruszali się wolontariusze organizacji humanitarnej World Central Kitchen (WCK), dostarczający żywność do Strefy Gazy. Zginęło siedem osób, wśród nich Polak Damian Soból, 35-letni mieszkaniec Przemyśla. Za atak odpowiedzialność przyjęła armia izraelska.

10 kwietnia Parlament Europejski przyjął pakt migracyjny. Pakt o migracji i azylu musi zatwierdzić Rada UE. Przepisy wejdą w życie po ich opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym, a rozporządzenia mają być wdrażane za dwa lata. Premier Donald Tusk zapewnia, że Polska nie zgodzi się, żeby mechanizm relokacji albo płacenia za to, że nie przyjęło się migrantów, dotyczył Polski.

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9488721,zmonetyzowana-solidarnosc-europejska-pakt-migracyjny-i-nowe-przepisy.html>

W Sztokholmie 39-letni Polak jechał rowerem na basen z 12-letnim synem. W pobliżu basenu spotkał grupę młodych ludzi, którzy zażywali narkotyki. Chciał zwrócić im uwagę i został zastrzelony.

<https://uwaga.tvn.pl/reportaze/smierc-polaka-w-szwecji-matka-39-latka-ile-jeszcze-musi-zginac-ludzi-by-potrzasnac-tym-spoleczenstwem-st7870861>

12 kwietnia Sejm przyjął nowelizację ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (KRS).

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/sejm-przyjal-nowelizacje-ustawy-o-krs>

W Sejmie odbyły się głosowania nad czterema projektami ustaw ws. aborcji. Debata na temat złożonych propozycji odbyła się 11 kwietnia. Wnioski o odrzucenie wszystkich projektów złożyła Konfederacja. PiS wnioskował o odrzuceniu trzech z nich (poza projektem Trzeciej Drogi). Wszystkie projekty będą teraz omawiane przez komisję nadzwyczajną.

W stolicy Kolumbii Bogocie z powodu suszy rozpoczęto racjonowanie wody dla 9 mln mieszkańców.

<https://www.bankier.pl/wiadomosc/W-Bogocie-rozpozczeto-racjonowanie-wody-dla-9-mln-mieszkancow-8727262.html>

14 kwietnia Wielotysięczny Narodowy Marsz Życia w Warszawie. Manifestacja w obronie życia zgromadziła tysiące osób, które do Warszawy przyjechały z całej Polski.

<https://www.vaticannews.va/pl/swiat/news/2024-04/nie-wywieszamy-bialej-flagi.html>

W nocy z **13 na 14 kwietnia** Iran przeprowadził ostrzał terytorium Izraela przy użyciu ponad 330 środków napadu powietrznego różnego typu, w tym dronów, pocisków manewrujących i rakiet balistycznych. 99 proc. z nich zostało przechwyconych. Był to odwet za atak na irański konsulát w Damaszku 1 kwietnia, w którym zginęło kilku wysokich rangą dowódców, oraz serię ataków na irańskie cele w Syrii w ostatnich miesiącach.

15 kwietnia W wieku 81 lat zmarła prof. Jadwiga Staniszkis. Była socjologiem, profesorem nauk humanistycznych, wykładowcą akademickim i publicystką.

W 1965 r. ukończyła studia w Sekcji Socjologicznej Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Warszawskiego. W roku 1992 uzyskała tytuł profesora. W okresie PRL publikowała w podziemnej prasie.

Była jednym z najbardziej znanych analityków politycznych i komentatorów życia społeczno-politycznego w Polsce. <https://www.uw.edu.pl/zmarla-prof-jadwiga-staniszkis/>

Historyczne powodzie w Rosji i Kazachstanie. Ewakuacja tysięcy osób.

<https://polskieradio24.pl/artykul/3365112,historyczne-powodzie-w-rosji-i-kazachstanie-ewakuacja-tysiecy-osob>

19 kwietnia Członkowie NATO zdecydowali dostarczyć więcej systemów obrony powietrznej Ukrainie - powiedział szef NATO Jens Stoltenberg. Decyzję ogłosił na konferencji po wirtualnym posiedzeniu z Ukrainą na szczęblu ministrów obrony państw członkowskich.

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/9492176,stoltenberg-o-pomocy-ukrainie-czlonkowie-nato-dostarcza-wiecej-system.html>

***

cd. Odwołania ze stanowisk kierowniczych w sądach:

21.02.	Odwołanie ze stanowiska Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędziego Piotra Schaba.
23.02.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Prezesa Sądu Okręgowego w Poznaniu Daniela Jurkiewicza i Wiceprezesa Michała Ingłota oraz zawieszenie w pełnieniu czynności.
4.03.	Odwołanie ze stanowiska Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie sędzi Katarzyny Wysokińskiej-Walenciak. Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Prezesa i Wiceprezesów Sądu Okręgowego w Krakowie - Bartłomieja Migdy, Ireny Bochniak, Piotra Kowalskiego i Michała Puzy oraz zawieszenie ich w pełnieniu czynności. Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Prezesów i Wiceprezesów Sądów Rejonowych 12 sędziów z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Krakowie.
11.03.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Prezesa i Wiceprezesów Sądu Okręgowego w Olsztynie oraz zawieszenie ich w pełnieniu czynności. Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Prezesa i Wiceprezesa Sądu Rejonowego w Olsztynie, Prezesów Sądów Rejonowych w Bartoszycach, Biskupcu i Kętrzynie oraz ich zawieszenie w pełnieniu czynności.
20.03.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowiska Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach oraz Prezesów i Wiceprezesów Sądów Okręgowych w Bielsko-Białej, Rybniku, Gliwicach i Sosnowcu oraz ich zawieszenie w pełnieniu czynności.
27.03.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Prezesa i Wiceprezesów Sądu Okręgowego Warszawa-Praga oraz ich zawieszenie w pełnieniu czynności. Rezygnacja Wiceprezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga sędziego Przemysława Chrzanowskiego.
28.03.	Odwołanie delegacji do pełnienia obowiązków sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie następujących sędziów: Piotra Maksymowicza, Agnieszki Stachniak-Rogalskiej, Jolanty Stasińskiej, Dagmary Pawełczyk-Woickiej, Adama Jaworskiego.
2.04.	Rezygnacja Prezesa Sądu Okręgowego w Elblągu sędziego Jacka Bryła i Wiceprezesa SO w Elblągu sędzi Katarzyny Jacewicz-Okuniewicz. Minister Sprawiedliwości dotychczas nie wszczął procedury odwołania władz Sądu Okręgowego w Elblągu.
3.04.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowiska Prezesa Sądu Okręgowego w Ostrołęce oraz zawieszenie w pełnieniu czynności.
5.04.	Wszczęcie procedury odwołania Prezesów i Wiceprezesów Sądów Rejonowych w Tarnowskich Górach, w Gliwicach i Rudzie Śląskiej oraz zawieszenie ich w pełnieniu czynności.
10.04.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk Wiceprezesów Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędzi Edyty Dzielińskiej i sędzi Agnieszki Stachniak-Rogalskiej oraz zawieszenie ich w pełnieniu czynności.
10.04.	Wszczęcie procedury odwołania ze stanowisk sędzi Edyty Dzielińskiej pełniącej funkcję Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz sędzi Agnieszki Stachniak-Rogalskiej pełniącej funkcję Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, zawieszając je w pełnieniu czynności.
15.04.	Odwołanie prezesa Sądu Okręgowego w Ostrołęce oraz kierownictwa SO Warszawa-Praga i powołanie prezesa Sądu Apelacyjnego w Poznaniu oraz prezesów SO w Bydgoszczy, Kielcach i Poznaniu.

PRECZ

Z zielonym ŁADEM

- ☠ Zniszczenie polskiego rolnictwa
- ☠ Drogi prąd i ciepło. Zakaz ogrzewania gazem i węglem
- ☠ Zakaz aut spalinowych. Gigantyczne opodatkowanie paliw
- ☠ Przymusowe dostosowanie budynków do „zeroemisyjności”
- ☠ Upadek lub ucieczka przemysłu. Bezrobocie
- ☠ Drożyzna w sklepach. Ogromne koszty transportu

**WIDZIMY SIĘ NA DEMONSTRACJI 10 MAJA W WARSZAWIE,
plac Zamkowy, godzina 12**

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia poprawek, skracania oraz rezygnacji z opublikowania pracy bez podania przyczyn. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Redakcja Wiadomości KSN nie ponoszą odpowiedzialności za treść prac i osobiste poglądy autorów. Polemika z autorami możliwa jest przez przesłanie listu do Redakcji.

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

*Redaguje zespół: Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Maria Sapor, Ewa Sobieszkańska, Krzysztof Weiss.
Korektor: Elżbieta Kniecicka*

Redaktor naczelny: Małgorzata Kaczyńska

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 605 222 296

e-mail: info.ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>